

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DERLEME SÖZLÜĞÜNDE SANAT VE ZANAAT İLE İLGİLİ
KAVRAMLARIN SÖZ VARLIĞI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ceren DEDER

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Türk Dili ve Edebiyatı Programı

OCAK, 2024

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DERLEME SÖZLÜĞÜNDE SANAT VE ZANAAT İLE İLGİLİ
KAVRAMLARIN SÖZ VARLIĞI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ceren DEDER
(Y2012.250013)

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Türk Dili ve Edebiyatı Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Sıla GEN KAYA

OCAK, 2024

ONAY FORMU

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Derleme Sözlüğünde Sanat ve Zanaat Kavramlarının Söz Varlığı” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (02/02/2024)

Ceren DEDER

ÖNSÖZ

Toplumun ifade tarzı, duygu düşüncelerini yansıtmaya şekli o topluma ait dilin en zengin hali olarak karşımıza çıkar. İstekler, ihtiyaçlar, hayaller, duygular en saf ve sade hali ile nesilden nesile aktarılır. Toplumla beraber varolan dil, sürekli gelişen ve değişen bir varlıktır. Dil, toplumun çeşitli bölgelerinde farklılık göstermeye müsaittir. Bu farklılıklar dil içerisinde ağızların oluşmasına neden olur. “Derleme Sözlüğünde Sanat ve Zanaat ile ilgili Kavramların Söz Varlığı” isimli yüksek lisans tezimi Derleme Sözlüğünde yer alan sanat ve zanaat kavramlarının tespiti ve hangi bölgelerde kullanıldığını belirten bir çizelgeden oluşmaktadır. Çalışmamızın “Giriş” bölümünde Derleme Sözlüğü hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmanın konusu, kapsamı, amacı, yöntemi ve kaynakları hakkında bilgi verilmiştir. Sanat ve zanaat kavramlarına ilişkin tanımlamalar yapılmıştır. Çalışmamızın asıl kısmını “Derleme Sözlüğü’nde Sanat ve Zanaat ile ilgili Kavramların Söz Varlığı” bölümü oluşturmaktadır. Bu bölümde Derleme Sözlüğü’ndeki sanat ve zanaat ile ilgili kavramlar tespit edilmeye çalışılmıştır. Tespit edilen kavramlar kendi içerisinde tasnif edilerek alfabetik sırada sunulmuştur. Çizelgede, kelime anlamları ve hangi bölgelerde kullanıldıkları belirtilmiştir. Çalışmamız, oluşturulan söz varlığı ile ilgili tespitlerin yer aldığı “Sonuç” bölümü ile tamamlanmaktadır. Yüksek lisans tezimi hazırladığım bu süreçte lisans dönemimden itibaren bilgisini, desteğini, hoşgörüsünü esirgemeyen çok değerli Dr. Öğretim Üyesi Sıla Gen Kaya’ya şükranla saygılarımı sunarım. Bu süreçte her zaman yanımda olan kıymetli aileme de en içten duygularıyla teşekkür ederim.

Ocak, 2024

Ceren DEDER

DERLEME SÖZLÜĞÜNDE SANAT VE ZANAAT İLE İLGİLİ KAVRAMLARIN SÖZ VARLIĞI

ÖZET

Birbirleriyle bağlantı içerisinde olan sanat ve zanaat olguları Türkler ve tarihi için her zaman önem arz etmiştir. Orta Asya'da başlayan bu serüven Türklerin yaşam sürdüğü coğrafyalarda harmanlanarak Anadolu'da en üst seviyesine ulaşmıştır. Türk kültür tarihinde eski zamanlardan beri süregelen ahşap ve ağaç oymacılığı, bakırcılık, çinicilik deri işçiliği, ebru, halıcılık, işlemecilik, kilimcilik, kumaş dokumacılığı, keçe yapımıcılığı, müzik aletleri yapımıcılığı, oyacılık, örmecilik, semercilik, sepetçilik, taş işçiliği, yazmacılık gibi el sanatları Türk estetik zevkinin süzgecinden geçirilip özünü kaybetmeden karşılaşılan diğer milletlerden etkilenmiş ve bu etkileşimin sonucunda ortaya benzersiz ürünler çıkmıştır. Türk sanat ve zanaatının geçmişinin bu kadar eskiye dayanması sosyo- kültürel açıdan da büyük önem arz etmektedir. Yaşayan bir yapısı olan kültüre en canlı haliyle dilde tanık olmamız mümkündür; çünkü dil kültürün yansımasıdır. Türk dili içerisinde kültür kavramlarına en çok rastlayacağımız eserlerden biri Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü'dür çünkü bu sözlük 1932-1960 yılları arasında toplumda ki bireylerin yardımıyla derlenmiş bir sözlüktür. Bu çalışmamızda, Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü'nde yer alan, sanat ve zanaat kavramlarına ilişkin söz varlığını tespit ederek Türk toplumunun kültürel faaliyetleri hakkında bilgi edinmek hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Derleme Sözlüğü, söz varlığı, kültür, sanat, zanaat

ART AND CRAFT IN THE DICTIONARY OF COMPILATION VOCABULARY OF RELATED CONCEPTS

ABSTRACT

The phenomena of art and craft, which are interconnected with each other, have always been important for Turks and their history. This adventure, which started in Central Asia, blended in the geographies where Turks lived and reached its highest level in Anatolia. Handicrafts such as wood and wood carving, coppersmithing, tiling, leatherwork, marbling, carpet weaving, embroidery, rug making, fabric weaving, felt making, musical instrument making, needlepoint, knitting, saddlery, basketry, stonemasonry and writing have been influenced by other nations encountered without losing their essence through the filter of Turkish aesthetic taste and as a result of this interaction, unique products have emerged. The history of Turkish arts and crafts is also of great importance in terms of socio-cultural aspects. It is possible to witness culture, which has a living structure, in its most vivid form in language; because language is the reflection of culture. One of the works in which we will come across the concepts of culture in the Turkish language is the Dictionary of Compilation from the People's Mouth in Turkey because this dictionary is a dictionary compiled with the help of individuals in the society between 1932-1960. In this study, it is aimed to obtain information about the cultural activities of Turkish society by determining the vocabulary related to the concepts of art and craft in the Compilation Dictionary of Folk Speech in Turkey.

Keywords: Derleme Sözlüğü, vocabulary, culture, art, craft

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	vi
I. GİRİŞ	1
A. Araştırmanın Konusu.....	1
B. Araştırmanın Kapsamı:	1
C. Araştırmanın Problemi:	1
D. Araştırmanın Yöntemi	2
E. Araştırmanın Kaynakları	2
F. Derleme Sözlüğü	2
G. Söz Varlığı.....	4
H. Sanat ve Zanaat Nedir?.....	5
II. DERLEME SÖZLÜĞÜNDE SANAT VE ZANAAT İLE İLGİLİ KAVRAMLARIN SÖZ VARLIĞI.....	6
III. SONUÇ.....	93
IV. KAYNAKÇA.....	95
ÖZGEÇMİŞ.....	97

ÇİZELGELER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 1. Aktarlık	6
Çizelge 2. Arıcılık	6
Çizelge 3. Ayakkabıcılık	7
Çizelge 4. Bağ Bahçe İşleri	13
Çizelge 5. Bakırcılık.....	13
Çizelge 6. Boyacılık	13
Çizelge 7. Camcılık	15
Çizelge 8. Çinicilik.....	15
Çizelge 9. Çorapçılık.....	15
Çizelge 10. Dans.....	16
Çizelge 11. Demircilik.....	16
Çizelge 12. Dericilik.....	18
Çizelge 13. Dokumacılık	24
Çizelge 14. Edebiyat.....	38
Çizelge 15. El İşi	44
Çizelge 16. Fırıncılık	45
Çizelge 17. Resim- Fotoğraf.....	46
Çizelge 18. Gemicilik ve Balıkçılık	46
Çizelge 19. Halıcılık ve Kilimcilik.....	50
Çizelge 20. Halk Oyunları	58
Çizelge 21. Kalafatçılık	61

Çizelge 22.	Kasaplık.....	61
Çizelge 23.	Keçecilik.....	62
Çizelge 24.	Kurşunculuk	62
Çizelge 25.	Kuyumculuk	63
Çizelge 26.	Mahyacılık.....	67
Çizelge 27.	Marangozluk.....	67
Çizelge 28.	Mutafıcılık	72
Çizelge 29.	Müzik ve Müzik aletleri	72
Çizelge 30.	Nalbantlık	81
Çizelge 31.	Ormancılık.....	82
Çizelge 32.	Oyacılık Nakışçılık ve Basmacılık.....	82
Çizelge 33.	Saraçlık	85
Çizelge 34.	Semercilik.....	85
Çizelge 35.	Sepicilik.....	86
Çizelge 36.	Süsleme ve Süs Eşyası	86
Çizelge 37.	Şarapçılık.....	88
Çizelge 38.	Taşçılık	89
Çizelge 39.	Tespihçilik	89
Çizelge 40.	Tezgahçılık	89
Çizelge 41.	Diğer	90
Çizelge 42.	Derleme Sözlüğü'nde Sanat Ve Zanaat İle İlgili Kavramların Listesi	94

I. GİRİŞ

A. Araştırmanın Konusu

Türk milletinin sosyo-kültürel unsurlarının başında gelen“sanat ve zanaat” kavramları ile ilgili Derleme Sözlüğünün içerdiği söz varlığı ortaya çıkarılacaktır.

B. Araştırmanın Kapsamı

Türkiye’de günümüze kadar sözlük alanında pek çok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada ise genel olarak Derleme Sözlüğünden yararlanarak özel olarak sanat ve zanaat kavramları üzerinde durulacaktır. Yaşadığımız coğrafya yüzyıllar boyunca sanata ve zanaata önem vermiş, bunlarla ilgilenmiş bir coğrafyadır. Ayrıca çok eski zamanlardan itibaren farklı devletlere ev sahipliği yapmış olması, önemli kültür şehirlerine ev sahipliği yapmış olması, sanatçıların, zanaatçıların yahut sanat ve zanaatla ilgilenen insanların buraları ziyaret etmesine hatta buralarda yaşamalarına olanak sağlamıştır. İnsanlığın uygarlık sahnesine çıkmasıyla beraber sanat ve zanaatin ortaya çıkması da bu konuya ait bir çok kavramı ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada Anadolu ağızlarında bu kavramların ne ölçüde ve ne şekilde kullanıldığı sorularına cevap aramaktadır.

C. Araştırmanın Problemi

Daha önce Derleme Sözlüğündeki “Sanat ve Zanaat” ile ilgili kavramların söz varlığı ile ilgili çalışma yapılmıştır; Halk Mimarisi Terimleri Sözlüğü (2020), Derleme Sözlüğünde Dokumacılık Mesleği ile ilgili Söz Varlığı (2013), Antalya’da yaşayan Meslek, Sanat ve Zanaatlar (2013). Bu konu hakkında yapılan çalışmaların genel başlıklar altında incelendiğini gördük. Biz de bu konu hakkında daha kapsamlı çalışacağız. Sanat ve zanaat kavramlarının tarihinin köklü bir geçmişi olduğundan bahsetmiştik. Dünya tarihi içerisinde toplu veya bireysel göçler bu kavramların farklı coğrafyalara taşınmasına vesile olmuştur. Teknoloji çağında olsak bile el sanatları ve zanaat hala birçok insan için çok

önemli bir yer teşkil etmektedir. Teknoloji de aslında bu ilgi ve merakın birçok insana ulaşmasına yardımcı olmuştur. 2020 senesinden beri devam eden salgın sürecinde bile çevrimiçi müzelerin, konserlerin vs. çok büyük ilgi gördüğü saptanmıştır. Tezimizin başlıca önemi yerel konuşma biçimlerinde yaşayan sanat ve zanaatla ilgili kelimeleri tespit ederek konuyla ilgili çalışan araştırmacıların dikkatine sunmaktır.

D. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmamıza 6 ciltlik Derleme Sözlüğünü tarayarak başlanmıştır. Sözlükte yer alan sanat ve zanaat ile ilgili kavramlar tespit edilerek işlenmiştir. Tespit edilen kavramlar arıcılık, avcılık, bakırcılık gibi kendi içerisinde madde başı olacak şekilde tasnif edilerek alfabetik sıra ile çizelge haline getirilmiştir. Çizelgede tespit edilen madde başı, açıklaması ve derlendiği ilin adı sözlükte geçtiği şekilde aktarılmıştır. İlgili kavramın sözlükte kaçınıcı cilt ve sayfada yer aldığı aktarılmıştır.

E. Araştırmanın Kaynakları

Çalışmamız hazırlanırken 6 ciltlik Derleme Sözlüğü kullanılmıştır. Bu sözlük taranarak sanat ve zanaat kavramları tespit edilmiştir.

F. Derleme Sözlüğü

1932 senesinde Atatürk'ün talimatıyla kurulan Türk Dili Tetkik Cemiyeti, “Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak onu yeryüzü dilleri arasında değerine yarışır yüksekliğe erdirmek” gayesiyle çalışmalarına başlamıştır. Bu amaçla ortaya konulan en önemli eserlerden biri Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü çalışması olmuştur. Derleme Sözlüğü, 1932 senesine kadar ölçünlü dilde yer almayan yurdumuzun çeşitli bölgelerinde kullanılan Türkçe veya Türkçeleşmiş sözlerin toplandığı eserdir. Bu eser, iki ayrı dönemde yapılmış çalışmaların ortak toplamıdır. 1932 senesinde toplanan birinci Kurultayda “Söz Derleme Talimatnamesi” belirlenmiştir. Buna göre;

a) Halk dilinde yaşıyan Türkçe sözleri derlemek için Türk Dili Tetkik Cemiyeti'ne yardımda bulunmak üzere her ilde valinin başkanlığında bir "derleme heyeti" kurulmuştur.

b) Bu heyete Türk Dili Tetkik Cemiyeti il kurulu üyeleri belediye başkanı, en büyük komutan, il milli eğitim müdürü, sağlık müdürü, lise, öğretmen okulu, orta okul, sanat, ticaret, tarım okulları müdürleri üye olarak girmişlerdir.

c) Her ilçe merkezinde de kaymakamın başkanlığında yukarıdaki görevleri ilçede gören kimselerden birer "derleme şubesi" kurulmuştur.

d) İl, ilçe merkezleri ile bucak ve köylerdeki okulların her biri, okul müdürleriyle başöğretmenlerin başkanlık edeceği "birer derleme ocağı" sayılmıştır.

e) İl Merkez Derleme Kurulu, ilçe, bucak ve köylerdeki şube ve ocakların derlemeleri ile kendi derlemelerini Türk Dili Tetkik Cemiyeti genel merkezinden verilecek yönergeye göre tasnif ederek Türk Dili Tetkik Cemiyeti Genel Yazmanlığına göndermekle ve her hafta görülen işlerin özetini Bakanlığa bildirmekle görevlendirilmiştir.

f) Bakanlık Genel Müfettişlerine, uğradıkları yerlerin söz derleme çalışmaları hakkında Bakanlığa bilgi vermeleri emredilmiştir.

g) Derleme işinde en çok gayret gösteren memurların mükafatlandırılmak üzere bağlı buldukları bakanlıklara bildirilmesi emredilmiştir. (Derleme Sözlüğü, 2019: 8-9).

Birinci derlemenin sonucunda Derleme Sözlüğü'nün eksikleri ve hataları olduğu tespit edilmiştir. Bu eksiklerin tamamlanması için ikinci bir derleme yapılması uygun görülmüştür. TDK, bu derleme için bütün dilseverleri yardıma çağırmıştır. İkinci derleme çalışması 8 sene devam etmiş ve sonucunda 450000 fişe ulaşılmıştır. Yapılan derlemeler birleştirilerek 600000 binden fazla fişe ulaşılmıştır. Bu fişler tamamlanarak "Halk Ağzından Derleme Sözlüğü" ortaya çıkmıştır.

G. Söz Varlığı

Söz varlığı, bir dilin içerisinde bulunan sözcüklerin, atasözlerinin, deyimlerin, ikilemelerin de içerisinde bulunduğu anlatım kalıplarının tamamına verilen isimdir. Doğan Aksan söz varlığı terimini bu anlamda ilk kez kendisinin kullandığını ifade eder (Aksan, 2018: 15). “Söz varlığı, dilin sahibi olan toplumun dünya görüşünün yansıtıcısıdır. O topluma ait bütün maddi ve manevi kavramları söz varlığını oluşturmaktadır. (Aksan, 2018: 17).” Bir dilin söz varlığını temel ve çekirdek söz varlığı olarak iki ana ögeye ayırırız. Bir dilin söz varlığı söz konusu olduğunda dili konuşan insanın sınırları odak noktası olur. Toplumunu oluşturan bireylerin maddi ve manevi kültür unsurları da asırlarca toplumla yaşadığı için dilin söz varlığını oluşturan kavramlardandır.

“Yabancı sözcükler, deyimler, atasözleri, kalıp sözler, kalıplaşmış sözler, terimler, çeviri sözcükler de Türkçenin söz varlığını oluşturan başlıklardandır.” (Aksan, 2018: 34-50).

Türkiye Türkçesi, İstanbul ağzının biçim, dizim ve ses özelliklerinin esas alındığı bir lehçedir. Türkiye Türkçesi, Batı ya da bazı araştırmacılara göre Güney Batı Grubu içerisinde yer almaktadır. Osmanlı Türkçesi ve Eski Anadolu Türkçesi evrelerinden kalan kimi özelliklerin farklılaştığı bir lehçedir. Türkiye Türkçesi, tarih boyunca farklı evrelerden geçmiş, farklı coğrafyalara yayılmış ürünleri bulunan kuvvetli ve kurallı bir dildir. Türkiye Türkçesinin bu zengin söz varlığını şu başlıklara bölmemiz mümkündür;

Terimler

Deyimler

Atasözleri

Kalıp Sözler

İkilemeler

Doldurma Sözler

(Aksan, 2018: 155-210).

H. Sanat ve Zanaat Nedir?

Sanat; olayların, düşüncelerin, hayallerin, duygu ve duyuların hayal gücü ile ifade edilip diğer insanlara aktarıldığı bir insan faaliyetidir. İnsan hayal gücünün bir ürünü olan sanatın tarihi insanlık kadar eskidir. Sanatta üretme fikrinin temelinde çıkar gözetilmez. (Bozkurt, 1995:15)

Sanat kelimesi, Arapçada ‘sana’a’ kökünden gelmektedir. Yapmak ve üretmek anlamına gelmektedir. Yapmak ve üretmenin temelinde estetik bir duyuş söz konusudur. Ansiklopedist yazarımız Şemseddin Sâmî, sanatı şu şekilde tanımlamaktadır: “ihtiyacâtı beşeriyeden birinin îmalı hususunda, mümârese ile öğrenilen ve icrâ olunan iş.” (Sami, 1994:17) Sanat fiziksel bir çıkar gütmez.

Güncel Türkçe Sözlük’te sanat “1. Duygu ve düşünceleri göze ve gönle hitap edecek şekilde söz, yazı, resim, heykel vb. ile ifade etme konusundaki yaratıcılık, 2. Belli bir uygarlığın veya topluluğun anlayış ve zevk ölçülerine uygun olarak yaratılmış anlatım, 3. Bir şey yapmada gösterilen ustalık, 4. Bir meslekte uyulması gereken kuralların tümü” biçiminde tanımlanmıştır. Güncel Türkçe Sözlük’te sanatın bir tanımı da “zanaat olarak” yapılmıştır. (<https://sozluk.gov.tr/>, 31.01.2024).

Sanatçı; güzel sanatların biriyle uğraşp bu sanatlardan nesne üreten kişiye denir.

Güncel Türkçe Sözlük’te sanatçı “1. Sanatçı, güzel sanatların herhangi bir dalında yaratıcılığı olan, eser veren kimse, sanat adamı, sanat eri, sanatkâr, artist.” biçiminde tanımlanmıştır. (<https://sozluk.gov.tr/>, 31.01. 2024).

Zanaat; teknikleri, kuralları ve araçları olan bir üretim biçimidir.

Güncel Türkçe Sözlük’te zanaat “1. İnsanların maddeye dayanan gereksinimlerini karşılamak için yapılan, öğrenimle birlikte deneyim, beceri ve ustalık gerektiren iş; sınaat, sanat, 2. El ustalığı isteyen işler” biçiminde tanımlanmıştır. (<https://sozluk.gov.tr/>, 31.01.2024).

Güncel Türkçe Sözlük’te zanaatçı “1. Belli bir zanaatla uğraşan bir zanaatı meslek edinen emekçi; zanaatkâr, artizan” biçiminde tanımlanmıştır. (<https://sozluk.gov.tr/>, 31.01.2024).

II. DERLEME SÖZLÜĞÜNDE SANAT VE ZANAAT İLE İLGİLİ KAVRAMLARIN SÖZ VARLIĞI

Çizelge 1. Aktarlık

Kelime	Anlamı	
Acı acı	Attarların küçük sarı yongacıklar halinde sattıkları bir ağaç kabuğu.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 45

Çizelge 2. Arıcılık

Kelime	Anlamı	
Goğan	Boş arı kovanı.	Çorum DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2094
Gömeç (I)	Bal peteği.	Şarkikaraağaç, Yassıören Senirkent Yaka *Gelendost -Isparta Honaz, *Sarayköy ve köyleri -Denizli Urla -İzmir Edremit, *Burhaniye -Balıkesir Fili *Biga -Çanakkale Altıntaş -Kütahya Tokat -Eskişehir Kandıra, *Akyazı ve çevresi -Kocaeli İğneciler *Mudurnu, *Düzce -Bolu Kurşunlu -Çankırı Bizmişen -Elâzığ Köşker -Kırşehir Ortahisar *Ürgüp -Nevşehir Bor -Niğde Göçer *Karaman, *Ermenek -Konya Anamur -İçel Kaş ve köyleri, *Finike, *Alanya, Elmalı, *Korkuteli -Antalya ve çevresi Karaköy, Yenice, Pınarlıbelen, Bodrum, *Marmaris, *Milas, *Fethiye ve köyleri -Muğla Edirne Lüleburgaz, Çavuşköy *Babaeski – Kırklareli DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2148

Çizelge 2. (devamı) Arıcılık

Kelime	Anlamı	
Kirebolu	Arıların kovan deliğini kapamak için kullandıkları sarı, yumuşak madde.	Ankara Merzifon ve köyleri- Amasya Tosmurlu, Kızıloba Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2877
Koğan	İnce çubuklarla örülüp içi dışı sıvanan arı yuvası, kovan.	Antakya- Hatay DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2902
Kovancı ısranı	Kovandan bal peteklerini kolayca çıkarmaya yarayan bir çeşit yassı araç.	Milas- Muğla DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2940
Mumya	Arıların kovan deliklerine tıkadıkları macun.	Edirne DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3220
Suluk	Kovandaki arıların girip çıktığı delik.	Çığırı *Dinar- Afyon DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3694

Çizelge 3. Ayakkabıcılık

Kelime	Anlamı	
Abık	Çocuk ayakkabısı, patik	Şarki Karaağaç, B. Kabaca Uluborlu Isparta DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 19
Altı yaşar	Altı yaş etrafındaki çocukların ayak ölçülerine göre dikilmiş, aşağı yukarı 20 cm. uzunluğunda yemeni, ayakkabı.	Gerze- Sinop Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 233
Azaski	Çizme, yumuşak deriden yapılmış dar çizme.	Selimiye -Rize DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 435
Başmacı	Kunduracı.	İğdır- Kars DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 564
Başmak (I)	Ayakkabı.	Bergama, Bornova- İzmir Kastamonu Trabzon Arpaçay- Kars Erzurum Maçaris *Erciş- Van Sivas Kayaş- Ankara Kayseri DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 564

Çizelge 3. (devamı) Ayakkabıcılık

Kelime	Anlamı	
Belbemek	Ayakkabı pençesi	Ankara DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 607
Belleme (II)	Arkası basık bir çeşit erkek ayakkabısı.	Kastamonu DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 621
Belletmek (III)	Ayakkabı pençelemek	Peşman *Daday –Kastamonu DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 623
Bingiş	Ayakkabı.	Balıkesir DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 697
Cingan mihı	Kunduracıların, elek yapanların kullandıkları çeşitli boyda çivi.	Sarıhamzalı *Sorgun –Yozgat DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 978
Cizme	Konçlu ayakkabı, çizme.	Samsun Merzifon- Amasya Gaziantep Antakya, *Reyhanlı- Hatay Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 992
Çapile	Altı kösele, üstü meşinden yapılmış yumuşak ayakkabı.	Çorum Kızılköy– Tokat DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1076
Çapula	Kaba deriden yapılmış ucu sivri ve kıvrık ayakkabı, yemeni.	Çamaltı *Menemen- İzmir Akçavaşir*Düzce- Bolu Boyabat, *Gerze- Sinop Çarşamba, *Vezirköprü -Samsun Merzifon köyleri- Amasya Artova, Bahçebaşı *Turhal- Tokat Perşembe, *Ünye- Ordu Şehli- Giresun Haçevera *Maçka- Trabzon Gümüşhane Çamköy *Çayeli, *Ardeşir- Rize Uşhum *Yusufeli, *Yavuz, *Şavşat, Bağlıca *Ardanuç- Artvin Ardahan- Kars Oltu, *Pasinler- Erzurum Malatya Koyulhisar, *Divriği, *Gürün- Sivas Konya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1078

Çizelge 3. (devamı) Ayakkabıcılık

Kelime	Anlamı	
Çust	Ham deri ve köseleden yapılan ayakkabı.	İğdır –Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1305
Dabancık	Ayakkabı.	Erzurum DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1314
Danalya	Ayakkabıyı kalıba çekmeye yarayan aygıt.	Şehli –Giresun Rize DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1356
Delecek	Ayakkabıcıların deriyi delmek için kullandıkları bir araç, zimba.	Rize Çavuşköy *Babaeski- Kırklareli DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1409
Dikici ustalığı	Ayakkabıcılık.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa:1487
Dilbidir	Kunduracıların kullandığı delik delmeye yarayan araç, zimba.	Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1491
Dilli demir	Kösele kesmeye yarayan ayakkabıcı bıçağı.	Tefenni –Burdur DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1496
Dişdiş	Ayakkabıların kenarlarına diş yapmak için kullanılan bir ayakkabıcı aygıtı.	Veziirköprü- Samsun DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1520
Dişli	Ayakkabıcıların sayayı kalıba çekmek için kullandıkları kerpeten gibi bir araç.	Afyon Çorum Veziirköprü- Samsun Ankara Kırşehir Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1525
Edikçi	Kunduracı.	Ödemiş –İzmir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1665
Fılar	Ökçesiz erkek ayakkabısı.	Çorum DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1852
Fıska	Ayakkabıların ucuna konulan sert kösele.	Ünye köyleri- Ordu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1859
Gabara	Kundura altına çakılan yuvarlak tepeli çivi.	İğneciler *Mudurnu –Bolu Haşhaşı-Erzincan Niğde DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1884

Çizelge 3. (devamı) Ayakkabıcılık

Kelime	Anlamı	
Galuç	Eskiden giyilen bir çeşit kadın ayakkabısı.	Uluşiran *Şiran -Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1904
Garevle	Ayakkabı.	Boyabat- Sinop Çavundurbala *Çubuk- Ankara DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1922
Gavelle	Ayakkabı.	Karkıncık *Artova- Tokat Çanlı *Ayaş- Ankara DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1938
Gebgebi (I)	Ayakkabı çivisi.	Eyüp –İstanbul Safranbolu –Zonguldak Ermenek –Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1956
Gondura	Kundura, ayakkabı.	Samsun Erzincan Erciş- Van Gaziantep DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2101
Gonduracı	Kunduracı, ayakkabıcı.	Gazipaşa –Antalya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2101
Gundire	Kundura, ayakkabı.	Çeltek *Yeşilova- Burdur DS, 2019, Cilt: 3 Sayfa: 2195
Halça	Kunduracıların kalıp üzerine koydukları meşin parçaları.	İskilip- Çorum Ermenek- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2259
Hamlamak	Ayakkabıya pençe vurmak.	Adana DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2268
Hamzaca	Bir çeşit çizme.	Andırın –Maraş DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2270
Harik	Kendirden yapılan bir çeşit ayakkabı.	Mutki- Bitlis DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2290
Hoduma	Tabaklanarak boyanmış, cilalanmış deriden yapılan çizme.	Yazır- Burdur DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2394
Hork	Ayakkabının arkasındaki sert kısım.	İğneciler *Mudurnu- Bolu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2411

Çizelge 3. (devamı) Ayakkabıcılık

Kelime	Anlamı	
Hoval	Ayakkabıcıların, ayakkabı altını parlatmak ve kalıbın üstüne deriyi germek için kullandıkları şimşirden yapılmış bir araç.	Kütahya Samsun Rize Beytepe *Beypazarı- Ankara Honupa *Ermenek- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2421
İçiboş	Kunduracı kerpeteni.	Aydın Ladik, *Vezirköprü- Samsun Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2506
İlgi tığı	Kundura dikmek için kullanılan tığ.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2523
Kabıra	Ayakkabıların altına çakılan demir çivi.	İlyas Keçiborlu- Isparta Bozdoğan- Aydın DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2584
Kadak	Ayakkabıların altına çakılan demir çivi, kabara.	Ayvalı *Tavşan- Kütahya Alemdar, Kıbrısçık- Bolu Atlasköyü *Sivrihisar- Eskişehir İstanbul Küre- Kastamonu Çankırı Oyara *Haymana, Çanılı, Akkuzulu, Şabanözü, *Polatlı, Kıbrıs- Ankara Köşker, *Mucur- Kırşehir Kayseri Hacıbektaş- Nevşehir Bahçeli *Bor, *Aksaray- Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2589
Karik	Üstü keçi kılından, altı ipten yapılmış bir çeşit ayakkabı.	Mutki- Bitlis DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2665
Kasaburuk	Kunduracıların kullandıkları, kösele delici bir araç, biz. Ayakkabılara çivi çakmak için kullanılan ucu bizli bir çeşit araç.	Akyazı- Sakarya Samsun Trabzon Merzifon- Amasya Kırşehir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2673

Çizelge 3. (devamı) Ayakkabıcılık

Kelime	Anlamı	
Kelikçi	Ayakkabıcı.	Yalvaç- Isparta İskilip- Çorum Ankara Bor- Niğde Mut köyleri- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2734
Kereste	Kunduracı gereçleri (kösele, deri, çiriş vb.).	Tozkovan *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2754
Kirizma bizi	Ayakkabı onarımında kösele ve deriyi delmek için kullanılan eğri biz.	Rami- İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2880
Körük mıhı	Ayakkabı tamircilerinin kullandığı 1-1,5 santimetre uzunluğunda siyah bir çivi.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2970
Kötene	Çizme kalıbı.	Samsun DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2982
Labunya	Kunduracılıkta ayakkabıya cila vurmakta kullanılan araç.	Rami- İstanbul Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa:3058
Levger	Ayakkabıların dikiş yerlerini ütölemekte kullanılan bir araç.	Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3075
Lokman	Koncu kısa ayakkabı.	Konya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3085
Makatağacı	Ayakkabıcıların gönleri parlatmak için kullandıkları yuvarlak değnek.	Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3108
Mekirlik	Ayakkabının arkasına konulan parça.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3154
Olayak	Ayakkabıcıların kullandığı en büyük ayakkabı kalıbı.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3279
Ortaayak	Ayakkabıcıların kullandığı kadın ayakkabısı kalıbı.	Isparta. Amasya Trabzon DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3290
Oval	Ayakkabı kalıbının kol gibi olan ve ayakkabıyı germeye yarayan parçası.	Zile –Tokat DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3300

Çizelge 3. (devamı) Ayakkabıcılık

Kelime	Anlamı	
Panko	Kunduracıların kullandığı diztahtası.	Vezirköprü –Samsun DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3394
Pupul	İnce deriden yapılmış ucu kıvrık bir çeşit ayakkabı, yemeninin küçüğü.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3488
Sayacı	Ayakkabı yüzlerini dikip kabba koyan, kunduracı.	Bor –Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3560
Şanağı	Postal ve çizme yapımında kullanılan kalıp	Maraş DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3744
Tanalye	Kunduracıların kullandığı, deriyi çekip uzatmaya yarayan ağız dişli kerpeten.	Bolu DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3820

Çizelge 4. Bağ Bahçe İşleri

Kelime	Anlamı	
abali	Köklü asma çubuğu.	Çeltek *Yeşilova-Burdur DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 8

Çizelge 5. Bakırcılık

Kelime	Anlamı	
Arayış makası	Bir bakırcı aleti.	Kars DS, 2019 Cilt: 1 sayfa: 301

Çizelge 6. Boyacılık

Kelime	Anlamı	
Alacehre	Bir çeşit sarı boya	Konya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 178
Ağtoprak	Badana yapmakta kireç yerine kullanılan bir çeşit beyaz toprak.	Bayburt köyleri -Gümüşhane köyleri Gaziantep Cihanpaşa- Yozgat Mahzemin- Kayseri DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 113

Çizelge 6. (devamı) Boyacılık

Kelime	Anlamı	
Arşın (II)	Boya olarak kullanılan kiremit renginde toprak.	Keşap köyleri- Giresun DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 333
Astarlamak	Boyanın tez biti için, boyanacak şeyi önce ekşi taneli maddelerle kaynatmak.	Bor-Niğde DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 347
Aşar (I)	Boyanacak iplik veya kumaşı asıl rengine boyamadan önce başka renge boyama.	Kandıra- Kocaeli DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:350
Aşi (II)	Boya yapmada kullanılan kırmızı ya da sarı toprak.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:358
Aşkar vermek	Boyayı tutturmak.	Çoğulhan Afşin-Maraş Hekimhan- Malatya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 359
Beneci	Sıvacı.	Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 627
Benöyüş	Menekşe rengi, mor.	Iğdır-Kars DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 630
Çitme kına	Parmaklar iple çapraşlama boğularak üzerine kına yakılmasıyla meydana gelen şekilli boya.	Balıkesir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1247
Kudelle	Sıvacıların sıva yaparken kullandıkları çamur koymaya yarayan tahta araç.	Kavuncu *Tefenni -Burdur DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2991

Çizelge 7. Camcılık

Kelime	Anlamı	
cınak	Cam ve porselen eşya.	Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 918
cıncık (I)	Camdan ve porselenden Yapılmış şey.	Bereketli *Tavas –Düzce Balçuva –İzmir Balıkesir Samatya –İstanbul Siverek –Urfa Kilis –Gaziantep Göksun, Afşin –Mardin Şereflikoçhisar, Ankara Pınarbaşı ve köyleri –Kayseri DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 918

Çizelge 8. Çinicilik

Kelime	Anlamı	
Dabanca	Çinicilikte fırındaki, malları düz ünçe ve üstüste yığmak için kullanılan destek.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1314
Haneli	Çinicilikte kutu kutu ayrılmış süsler.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2272
Kafes	Çinicilikte kullanılan dişli bir destek.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2593
Kayakan	Çinicilikte kullanılan dişli, menmen, zımpara taşı.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2697
Martayan	Büyük çini tabak.	Kilis –Gaziantep DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3131
Rados	Çinicilikte kullanılan bir motif.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3507

Çizelge 9. Çorapçılık

Kelime	Anlamı	
bağarsık	Çorap ve başka örgülerdeki başlangıç.	İğneciler *Mudurnu- Bolu DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 474
çivit çorap	İplik çorap.	Hasanoğlu –Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 990

Çizelge 10. Dans

Kelime	Anlamı	
aptal-2	Davul, zurna çalan, Çalgıcı (çokça çingene)	Dişli *Bolvadin –Afyon Karahisar; Keçiborlu -Isparta; Çepni *Gemerek -Sivas; Ortaköy *Ereğli, Konya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 16

Çizelge 11. Demircilik

Kelime	Anlamı	
Balta kıskacı	Büyük demirci kıskacı.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 512
Bara (II)	Demirden kaldıraç çubuğu.	Keçiborlu- Isparta Yukarıseyit- *Çal –Düzce DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 523
Baskı (I)	Demir sıcakken düzeltmeye, şekil vermeye yarayan bir demirci aleti, avadanlık.	Gönen- Isparta Hamzabali *Bozdoğan –Aydın Yeniköy *Savaştepe –Balıkesir Bursa- İstanbul Salarha köyleri –Rize Solakuşağı *Şereflikoçhisar Ankara Çukurbağ *Ermenek –Konya Saray-Tekirdağ Cilt: 1 Sayfa: 542
Daban (VIII)	İyi cins kılıç demiri.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1313
Dakgeç	Bir halkaya takılan demir dil.	Alaşehir –Manisa DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1330
Eel	Herhangi bir şeyi dövmek için kullanılan dibeklerin demir eli.	Zana çevresi –Amasya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1666
El kandili	Demirci aracı olup keser ve baltayı tutarak ateşe göstermeye yarar.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1719
Gollap	Demircinin yaptığı kapı menteşesi.	Ceylân *Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2098
Göre	Demirci körüğü.	Ceyhan- Adana DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2158

Çizelge 11. (devamı) Demircilik

Kelime	Anlamı	
İskel	Balta, çift demiri gibi şeyleri çelikleme işi.	Ceyhan –Adana DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2158
İslek	Demir ocağı.	Bergama– İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2558
Kargatuzu	Demircilerin kaynak yapmakta kullandıkları beyaz mermere benzer bir maden.	Gülnar- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2660
Kıaskaç	Demircilerin kızgın demiri tuttıkları maşa gibi bir araç.	Çöplü *Çivril -Denizli Fili *Biga- Çanakkale Bilecik Bozan- Eskişehir Akyazı, - Sakarya Kandıra- Kocaeli Merzifon- Amasya Kuz *Ünye- Ordu Trabzon Rize Afşin- Maraş Divriği- Sivas Köşker- Kırşehir Bor- Niğde Ermenek- Konya Mut ve köyleri- İçel Milas, Yerkesik- Muğla Lüleburgaz- Kırklareli Büyükmanika *Saray- Tekirdağ DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2843
Memelikıaskaç	Keseri ocağa koyup tutmaya yarayan bir demirci aracı.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3160
Mermen	Demircilerin kullandığı kaynak taşı.	Önsen –Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3171
Möhre	Nal delmeye yarayan bir demirci aracı.	Amasya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3214
Muğlu	Demircilerin kazan dövmekte kullandıkları uzun örs.	Amasya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3217
Müre	Demircilerin demir delmek için kullandıkları bir araç.	Çanakkale DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3231

Çizelge 12. Dericilik

Kelime	Anlamı	
Alafa	Sumaklanmış, yani teteri denilen tanenli bitki suyuna batırılmış deri.	Burdur DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 184
Alefi	Deri cilâlamakta kullanılan mermer tozu.	Isparta DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 210
Ardak (III)	İşlenmiş derilerin ezginleri.	İskilip –Çorum DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 303
Aretmek	Tabaklıkta derilerin iç yüzünün etlerine bıçakla kazımak.	Erzincan DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:308
Ar tahtası	Üzerinde, kireçten çıkarılmış derinin ince kıllarının alındığı tahta.	Bursa İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 333
Ayak cildesi	Deriyi kıstırmaya yarıyan, bir metre uzunluğunda arası ayrık bir dikici aygıtı.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 400
Bıçak çekme	Derinin şamadan (köpek pisliği ile banyo) sonra yüz tarafından bıçaklanıp ince kıllarının alınması.	Isparta DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 655
Bilek demiri	Tabaklıkta deri kazımakta kullanılan bir alet.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 691
Biçki	Deri ve kösele kesmek için ayakkabıcı ve saraçların kullandığı bir aygıt.	Isparta- Balıkesir- Kocaeli Gerze- Sinop Trabzon- Edirne DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 658
Ceruk	Ham deri.	Küçükçayır -Rize DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 886
Çabır	Hayvan derisinden yapılmış çarık.	Çilehane- *Reşadiye- Tokat DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa:1031
Çiçih	Koyun ve keçilerin derilerinden yapılan post.	Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1204
Çitme çarık	Şaplanmış deriden yapılmış çarık.	Çengelli *Lüleburgaz –Kırklareli DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1247
Dabag otu	Tabaklıkta derileri pişirmek için kullanılan bir çeşit ot.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1311

Çizelge 12. (devamı) Dericilik

Kelime	Anlamı	
Dabak	Ham deriyi işleyen (kimse).	Çorum Maraş Sivas Bahçeli *Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1312
Dabaklamak	Hayvan derilerini sepileyip meşin, kösele, sahtiyan haline getirmek.	Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1312
Dabak olmak	Hayvan derilerini sepileyen kimse veya hayvanlar şap hastalığına tutulmak.	Çorum DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1312
Dabak sumağı	Tabakların deri pişirmekte kullandıkları tanenli bir çeşit sumak.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1312
Dağlım[Dağlu]	Deriden çarık yapmak için kesilmiş parça.	Navlu *Yeşilova -Burdur İğneciler *Mudurnu –Bolu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1325
Dane taşı	Tabaklıkta derilerin üzerindeki pürtükleri temizlemek için kullanılan taş tezgâh.	İstanbul Kastamonu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1358
Davlı (II)	Çarık yapmak için uzunlamasına kesilen ham deri.	Yakaemir -Isparta Sivas çevresi Çayırılı *Haymana -Ankara Köşker -Kırşehir Afşar köyleri *Pınarbaşı, *Bünyan Kayseri Bozkır, *Ereğli -Konya Genceli *Mut –İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1380
Devele	Tabakhanede derileri kireçlemekte kullanılan aygıt.	Ulubey- Uşak Çanakkale DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1442
Eğlemek	Ham deriyi işlemek.	Güzelsu *Akseki- Antalya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1680
Ekki	Ham derilerin üzerine ekilen ve yayık tulumlarını pişirmek ve korumak için kullanılan, çam kabuğundan yapılmış bir toz.	Sarıvadi, Gargara Ermenek ve köyleri, Bolay- Konya Anamur, Civanyaylağı *Mersin- İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1695

Çizelge 12. (devamı) Dericilik

Kelime	Anlamı	
Eskilik	Derilerin kireçten çıkarıldıktan sonra konulduğu yer.	Çanakkale Bursa DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1785
Et demiri	Derinin içini temizlemekte kullanılan rende.	Antalya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1796
Eylemek	Ham deriyi işlemek, deriyi sumaklamak.	Eğridir ve köyleri- Isparta Amasya Niğde Ermenek- Konya Civanyaylağı, Çiftepınar *Mersin, Mut ve köyleri- İçel Güzelsu *Akseki- Antalya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1823
Eysikale	Tabaklıkta derilerin et taraflarına kireç vurmak için sönmemiş kirecin ısıtıldığı küp.	Isparta DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa:1827
Fadlacı	Deri tüccarı.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1831
Gavalata	Manda derisini temizlemeye yarayan araç.	Edirne DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1937
Gon	Gön, tabaklanmış deri.	Nevşehir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2099
Gölet	İçinde ham deri ıslatılan dört köşeli taş havuz.	Çanakkale Bursa DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2144

Çizelge 12. (devamı) Dericilik

Kelime	Anlamı	
Gön	Hayvan derisi.	<p>Bayat *Emirdağ, Çapalı *Dinar- Afyon Uşak Yılanlı *Eğridir, Çandır *Sütçüler - Isparta İshaklı *Çivril- Denizli Balıkesir Kütahya Kandıra -Kocaeli Kapullu *Safranbolu, *Ereğli- Zonguldak Ağlı *Küre, Karabüzey *Araç- Kastamonu Çorum Sinop Samsun Çilehane *Reşadiye- Tokat Danışman *Fatsa, Kuzköy *Akkuş, Ünye, Bayadı- Ordu Nefsiköseli *Görele, *Alucra- Giresun Haçavera *Maçka- Trabzon ve köyleri Ulucami- Rize İğdır- Kars Cenciğe- Erzincan Van Kilis- Gaziantep Bozhüyük- Maraş Haymana- Ankara Mucur- Kırşehir Ereğli, *Ermenek- Konya Kadirli- Adana Lüleburgaz- Kırıkkale DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 251</p>
Gönce	Tabaklanmış deriden yapılmış sofrası bezi.	<p>Boyabat -Sinop DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2152</p>
Göncü	Ham ya da işlenmiş deri satıcısı.	<p>Uluğbey *Senirkent- Isparta Kars ve köyleri Yerköy- Yozgat *Bor- Niğde Gâvurdağı *Osmaniye- Adana Milas- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2152</p>

Çizelge 12. (devamı) Dericilik

Kelime	Anlamı	
Göntaşı	Derilerin kırıışıklarını düzeltmek için tabakların kullandıkları bir araç.	Kastamonu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2155
Gündüzlük	Keçi derisinden yapılan, çobanların giydiği ceket.	Pendik -İstanbul DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2217
Hasıllamak	Ham deriyi yumuşatmak, işlemek.	Nefsiköseli *Görele- Giresun Maçka ve köyleri- Trabzon Rize Erkinis *Yusufeli- Artvin Kars ve köyleri DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2299
Havu	Ham deri.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2313
Havuç	Deriyi sertleştirmek için kullanılan kaynatılmış palamut ve somak suyu.	Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2313
Havut dükkânı	Kireçlenmiş derileri kireçten arıtma yeri.	Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2314
Hegden	Tabaklıkta deri ıslatılan kireç çukuru.	Antakya -Hatay DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2328
İsırganlık	Tabakhanelerde derilerin kireçlendiđi yer.	Çanakkale DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2492
İşkı	Deri ya da tahta kazımakta kullanılan iki ucu saplı eğri bıçak.	Karahoca *Biga -Çanakkale Ceylan, *Lüleburgaz -Kırklareli Saray -Tekirdağ DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2498
İskife bıçağı	Deriyi sıyırmaya yarayan bir çeşit bıçak.	Isparta DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2558
İstigel taşı	Tabaklarca derileri temizlemekte ve düzeltmekte kullanılan bir çeşit araç.	Mustafa Kemal Paşa -Bursa DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2562
İstikar kundağı	Deri parlatmaya yarayan bıçağın tahta sapı.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2562
İşlenti	Sepilenmiş deri.	Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2565
İyiletmek	Sepiletmek, deriyi tabakhane de temizletip	Bor -Niğde DS, 2019

Kargı	posteki haline getirmek. Deriden yapılmış bir çeşit fişeklik.	Cilt: 4 Sayfa: 2575 Yassıören *Senirkent, Kumdanlı Yalvaç, Bağılı *Gelendost- Isparta Bozdoğan- Aydın Emet- Kütahya Tokat- Eskişehir DS, 2019
Kartlavız	İyi tabaklanmamış kösele ya da deri.	Cilt: 4 Sayfa: 2660 Navadalı *Mut –İçel DS, 2019
Keliksi	İyi işlenmemiş meşin, deri.	Cilt: 4 Sayfa: 2671 Bor- Niğde DS, 2019
Kevelci	Deri, kürk satan.	Cilt: 4 Sayfa: 2734 Ankara DS, 2019
Küt Demir	Deriyi genişletmekte kullanılan rende.	Cilt: 4 Sayfa: 2776 Antalya DS, 2019
Leta	Derilerin harçtan çıktıktan sonra bol suda yıkanması işlemi.	Cilt: 4 Sayfa: 3054 Gelibolu- Çanakkale DS, 2019
Mağ	Tabaklanmış derinin iç yüzü.	Cilt: 4 Sayfa: 3075 Isparta Trabzon Bor- Niğde DS, 2019
Mahat	Derinin kıyısını çizmek için kullanılan, çift ağızlı, ağaçtan yapılmış bir saraç aracı.	Cilt: 4 Sayfa: 3104 Lapseki- Çanakkale İstanbul Maraş DS, 2019
Mal	İşlenmiş, boyanacak duruma gelmiş sığır derisi.	Cilt: 4 Sayfa: 3106 Trabzon DS, 2019
Malemne	Tabakların, deriyi pişirmek için üst üste yığıp aralarına dövülmüş palamut koymaları işlemi.	Cilt: 4 Sayfa: 3108 Muğla DS, 2019
Mantar	Dericilikte tanen kırmakta kullanılan bir araç.	Cilt: 4 Sayfa: 3113 İstanbul Trabzon DS, 2019
Mevleken	Deri üstüne süs yapmak için kullanılan, keskin ağzı demir, sapı ağaç bir saraç aracı.	Cilt: 4 Sayfa: 3126 Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3176

Çizelge 12. (devamı) Dericilik

Kelime	Anlamı	
Navlım	Çarık dikmekte kullanılan ince kesilmiş hayvan derisi.	Büyükkabaca *Senirkent- Isparta DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3243
Paydemiri	1. Deriyi kazımak için kullanılan bir araç. 2. Ham derinin içinin talaşını alan araç.	Kastamonu DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3417
Ponton	Derilerin harca yatırıldığı kuyu.	Isparta DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3470
Sile	Derilerin işlenmesi için yatırılan harç kuyusu.	Isparta- Niksar- Tokat Bor- Niğde Ula- Muğla DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3635
Soğ	Hayvan derisi parçası, gön.	Ficek *Reşadiye- Tokat Ordu Tirebolu -Giresun Ahlat-Van Ağın- Elâzığ Sivas ilçe ve köyleri DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3656

Çizelge 13. Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Aco	Pamuk ipliğinden dokunmuş çul.	Maraş ve çevresi DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 55
Ağbörek	Main şekilli motiflerle süslenmiş bir çuval dokuması.	Berit ve Gâvurdağı göçebeleri- Maraş DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 86
Ağırşalı	Yün, iplik eğirilen için altına takılan yuvarlak ağaç parçası, ağırşak.	Çayağzı Yavuzköy Şavşat- Artvin DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 92
Ağışak -1	İp bükmeye yarıyan iğ, ağırşak.	Ersis Yusufeli-Artvin Karaözü Gemerek-Sivas DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 92

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Ağız bağı	Çuval ağzı bağlamakta kullanılan ip, sicim.	Bolvadin-Afyonkarahisar Senirkent-Isparta Yeşilova köyleri- Burdur Erba- Tokat Mesudiye-Ordu Merzifon köyleri- Amasya Cilt: 1 Sayfa: 95
Ağızlık	Beş çile ipliğin hepsi. İp veya yün yumağının onda biri.	Buldan-Düzce Burdur DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 99
Ağızlık değneği	Dokumacılıkta arışları ayırmak için kullanılan tahta.	Bursa Çorum DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 99
Ağızlık eğrisi	Dokuma tezgâhında ipliğin bir tarafının gerilip diğer tarafının gevşemesi.	İğneciler *Mudurnu- Bolu DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 99
Alacalık	Alaca denilen pamuklu dokuma ipliği, direzi.	Ermenek köyleri- Konya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 177
Alay bındallısı	Kadife üzerine sırma sırma ve kılıptan işlemeli kaftan.	Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 203
Alpak	Bir çeşit yerli dokuma.	Bursa Çayırılı- Zonguldak DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 229
Altı parmak(I) [altı banak, altı banak, altıbarnak]	Sırma işlemeli, altı yol çizgili veya çiçekli ipek kumaş, bu kumaştan yapılan gelin elbisesi.	Çal -Denizli Eymir *Bozdoğan, -Aydın İskele, Çamköy *Bıgadiç Bayramiç -Çanakkale Elbeyli, Körüstan *İznik -Bursa Efted *Altıntaş, -Kütahya Büyükyenice *Osmaneli -Bilecik Tokat, Bozan -Eskişehir Kurşunlu -Çankırı Mecitözü -Çorum Kemah -Erzincan Ovacık *Divriği -Sivas Bahçeli *Bor, -Niğde DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 232
Altılık	Yün veya kalın iplikten örülen, yalnız taban ve parmakları örten konçsuz, yarım çorap.	Zevker *Refahiye- Erzincan Ağrakos *Suşehri- Sivas DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 233

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Arap dudağı (I)	Siyah beyaz iplikten dokunan alaca kumaş.	Kemaliye- Erzincan DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 299
Arebbézi	Beyaz bezden, ince ve güzel işlenmiş bir yerli kumaş.	Kerkük DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 308
Argaç (I) [argeç (I), argıç, arkaç (I)]	Dokumalarda çözüğü üzerine enliliğine atılan ip.	Hocalar *Sandıklı, Bademli, *Dinar, Bayat *Emirdağ- Afyon Karahisar -Uşak Sofular *Eğridir, *Senirkent, Yeşilyurt *Keçiborlu, - Isparta Aziziye, - Burdur Bekilli *Çal, Babadağ ve köyleri *Sarayköy- Denizli *Urla, Bornova- İzmir *Gördes, *Akhisar- Manisa Korucu *İvrindi, İskele *Bigadiç, Yeniköy -Balıkesir Karakoca *Çan- Çanakkale Yeniköy *Orhangazi, İsmetiye- Bursa Büyükyenice *Osmaneli- Bilecik Tokat, Bozan- Eskişehir *Mudurnu, Tepe *Seben, Karacaagaç,-Bolu Peşman, Himmet *Daday, Boğdam, Giremez *Araç, *Taşköprü,- Kastamonu *Safranbolu ve köyleri, *Karabük ve köyleri- Zonguldak -Çorum *Merzifon ve köyleri, *Gümüşhacıköy ve köyleri, Göynücek, - Amasya Kızılköy, - Tokat Ulubey- Ordu Toplancık *Keşap, - Giresun -Trabzon Tekke, - Gümüşhane ilçe ve köyleri *Refahiye çevresi - Erzincan İrişli, Bayburt *Sarıkamış, Hoşhaber *Iğdır -Kars Tombak - Maraş Çepni *Gemerek, *Zara köyleri - Sivas -Kırşehir Bahçeli *Bor, Bayağıl, *Ulukışla, -

		Niğde *Ermenek ve köyleri, Kızıllar *Karaman, Yeniceköy *Akşehir, Kıraman *Ereğli, -Konya *Silifke, Hacıhamzalı*Tarsus, *Anamur köyleri, *Mersin köyleri, - İçel Çukurbağ *Kaş, Güzelsu *Akseki, Gödenek, Kumluca, Eskiyörük, *Serik, -Antalya Kaya, Ovacık, Eldirek *Fethiye- Muğla Şahin *Malkara- Tekirdağ Hamitabat *Lüleburgaz- Kırklareli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 308
Arçaçlık	Dokuma tezgahlarında mekikteki ip.	Mursal Divriği-Sivas DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 306
Argalamak	Seyrek dokumak, baştan savma dokumak.	Mencilis Keşap-Giresun DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 310
Aroğaç	Dokumada atkı ipliği.	Çorum DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 330
Arsak	İplik makarası	Alaçam-Samsun Kızılköy-Tokat Kızılyaka- Muğla DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 332
Arşak (II)	İplik eğirmede kullanılan iğil altında bulunan yarım küre şeklindeki topçuk, ağırşak.	Çan, *Bayramiç, *Biga -Çanakkale Kandıra -Kocaeli Kurtdoğan *Kartal -İstanbul Bartın, Aliköy *Çaycuma Zonguldak Çatalzeytin -Kastamonu Sinop Alaçam, Engiz *Bafra -Samsun Zile -Tokat Balâ -Ankara Nevşehir Meriç, -Edirne Çavuşköy *Babaeski, Hamitabat Lüleburgaz -Kırklareli Saray -Tekirdağ DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 332

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Asbetel	Dokuma tezgahlarında tarak ödevi gören, mintar denilen aracın telleri	Kaptanpaşa köyleri Çayeli-Rize DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:341
Ayakçılık	Dokuma tezgâhı pedalı.	Balıkesir Sinop Samsun Korucu- Edirne DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 401
Ayalamak (VI)	El tezgahında varan gelen ağacı yukarı kaldırarak mekik yerini açmak	Taşoluk *Göksun- Mardin DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa:405
Aynalı işlik	Yüzü ile astarı arasına pamuk döşenmiş kadın elbisesi.	Merzifon ve köyleri Amasya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 427
Azap	Dokumada bir ilmikteki iki çözümlü telinden birincisi.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 435
Azarak	Dokuma.	Nevşehir DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 435
Barannı şamat	Pamuktan dokunan gömleklik beyaz bez.	Malatya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 526
Başşığı (II)	Bükülü ipten yapılmış yular.	Bayaşehir *Beyşehir –Konya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 565
Bazı	Dokuma tezgâhlarının alt ve üstünde bulunan ve ipliklerin sarıldığı silindir biçimindeki ağaç.	Emirdağ- Afyon Örencik Yeşilova– Burdur Aydın Tombak *Göksun- Maraş DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 586
Bedirislemek	Dokuma tezgâhında kopan bir ipliği ucuca bağlamak.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 596
Bedrek	Kumaşın frapan açık renkleri.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 596
Behre	Dokuma işçilik ücreti, ücret.	Gelendost *Şarkikaraağaç –Isparta Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 599

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Bende (II)	İplik çilesi	İğneciler *Mudurnu –Bolu DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa:
Benevrek	Yün dokumadan veya kalın bezden yapılmış şalvar.	Tire- İzmir Bayır, *Gelibolu –Çanakkale Çeşnigir *Karacabey –Bursa İpsala- Edirne Üsküp, Kılıkış, Manastır, Selanik ve çevresi DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 627
Bergez	Dokuma tezgahında ipliğin arasında bulunan çatal ağaç	Kütahya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 633
Beşli (VI)	Bulüzün yakasına konulan kumaş parçası	Kaptanpaşa ve çevresi Çayeli-Rize DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 645
Bez ağartmak	El tezgahında dokunan ipek bezi, rengini açmak üzere inek pisliğine yatırmak.	Elmalı- Antalya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 649
Bez bedrek	Manifatura, her çeşit kumaş, bez dokumalar.	Şeh –Aydın DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 649
Bez çözmek	İpliği kalemlerle eriş haline getirmek	Bursa DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 649
Bezük (II)	Boyasını iyi almamış iplik, bez.	Arapkir- Malatya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 653
Bıçkı çuvalı	Kertikli çiçeklerle süslü bir çuval çeşidi.	Berit ve Gavurdağı yörükleri Mardin DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 658
Biroş	Entarilik kadife.	Sirkeli *Çubuk –Ankara DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 702
Cağ (II) Çağ (III)	Dokuma tezgahında kullanılan yassı tahta veya saçdan makara.	Kurna –Burdur Urfa –Gaziantep Mardin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 842

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Cağlık (I) [Cavlık]	Dokumacılıkta, çözgü makinesinde çözgü ipliği bobinlerinin desen ve renk sırasına göre yerleştirildiği sehpa.	Keren *Burhaniye –Balıkesir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 846
Cırıldak (II)	Dokumada çözgüyü germek için kullanılan aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 930
Cırlak (VII)	Dokuma tezgahlarında selminin dönmesine ve durmasına yarayan çark.	Kadıköy –Düzce DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 932
Cırmağan	Dokuma tezgahında bir araç.	Antalya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 933
Cibe (IV)	Dokumacılıkta kullanılan gergi aleti.	Sorguncuk *Niksar –Tokat DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 953
Cinbaz	Dokuyucuların çizgi çizmekte kullandıkları cetvele benzer demir.	Lapseki –Çanakkale DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 975
Ciynak	Kıl veya yün dokumalarda bir çeşit örnek.	Hurma *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 991
Cul (I)	Kıldan örülmüş çul, örtü.	Başpınar *Tefenni –Burdur DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1011
Culha	Dokumacı.	Çorum Zile- Tokat Amasya Kilis- Gaziantep Kangal, *Zara- Sivas Şabanözü *Polatlı- Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1013
Cunculus	Pamuk ve yün ipliklerindeki pürüz.	Bor –Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1016
Çaara	Dokuma makinasında masurayı saran aygıt.	Dülgerli, Karadere- Rize DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1030
Çakmak	Dokumada bir motif çeşiti.	İncekum *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1045

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Çatal	Kalafatçılarının kullandığı keskiye benzer, boyunca oluklu demir aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1087
Çıkrıcak	Yün ve çul dokumalarında kullanılan bir motif adı.	Orhana *Anamur –İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1170
Çırmağan	İplik dokumada gücülere takılan kirişlerin geçirildiği kuyu makarasına benzeyen tahta araç.	Civanyaylağı Mersin –İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1187
Çımbar [Cımbar (III) Cımbar] (V)	Dokuma tezgahlarında bezi gerdirmek için kullanılan iki tarafı dişli bir aygıt.	Kırşehir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1175
Çımbar tahtası	Dokuma tezgahlarında bezi gerdirmek için kullanılan iki tarafı dişli bir aygıt.	Bekilli *Çal –Düzce DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1176
Çilelemek	Dokuma işinde kullanılan iplikleri, önce unlu suda ıslatmak.	Lefkoşa –Kıbrıs DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1215
Çitari (I)	İpek ve ipeklerle karışık yollu dokuma.	Bayındır –İzmir Çorum –Gaziantep DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1241
Çitemek (II)	Sık dokumak.	Yıldızeli –Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1242
Çiteşmek (I)	İplik dolaşmak.	Kartal –İstanbul Kastamonu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1242
Çoka (II)	Köylü dokuma ve örgüsünden yapılan ceket.	Çayağzı, Kirazlı *Şavşat Aşağırmaklar, Bağlıca Ardanuç *Artvin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1259
Çömelemek	Dokunacak ipliği ıslatarak döğüp sıkmak.	Ermenek –Konya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1286
Çözgü	Dokunacak bezin uzunluğunu meydana getiren iplik.	Manisa *Merzifon –Amasya Tarsus –İçel Yerkesik -Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1300

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Çözme	Bir çeşit keten dokuma.	Kandıra –Kocaeli DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1300
Çufalduz	Çuval ve kilim dikmeye yarayan büyük iğne.	Karabüzey *Araç –Kastamonu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1301
Çuha (I)	Elde işleme yünden ve yerli dokuma kumaştan yapılan, önü açık kısa bir çeşit ceket	Ardahan ve köyleri Kars –Erzurum Cilt: 2 Sayfa: 1301
Çulluh [Çulvallık]	Çul dokuma aygıtı.	Gazipaşa –Antalya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1303
Çultar	Bir çeşit kilim.	Çatalagıl *Karacabey –Bursa Şebinkarahisar –Giresun Subuğaz –Gaziantep Yayladağı –Hatay Suşehri –Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1304
Daban çuvalı	Küçük çizgi ve çiçeklerde süslü dokuma çuval.	Berit ve Gâvurdağı Yörükleri Mardin Cilt: 2 Sayfa: 1314
Defe	Dokuma tezgâhlarında mekiği hareket ettiren, argaç atıldıktan sonra da bunu sıkıştıran tezgâhın ana kısımlarından biri.	Merzifon köyleri- Amasya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1399
Dehne (II)	Yerli bezden yapılan yüz havlusu.	Ergani –Diyarbakır DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1406
Dem	Dokumacılıkta kullanılan, iki tarafı tahta ortasına kamaş parçaları konulmuş bir çeşit tarak.	Karahisar *Tavas -Denizli Manisa DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1415
Derdek	Dokuma tezgâhında masuranın sarıldığı kamaş.	Mardin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1431
Deve	Dokuma tezgâhında tarak takılan kısım.	Eskiyapar *Alaca- Çorum DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1440
Devere	Havluculuk ve dokumacılıkta birçok iplikleri bir araya getirerek sarmak için kullanılan bir aygıt.	Bursa DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1442

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Dimi (II)	Dokumacılıkta kullanılan bir aygıt.	Ortaköy *Şarkışla –Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1498
Direzi değneği	Dokumacılıkta arışları ayırmak için kullanılan tahta.	Pazaraldan *Bucak- Burdur DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1515
Dişgirt	Kilim ve halı dokumaya yarayan üç ya da beş parmaklı demirden yapılmış dokuma aygıtı.	Ağcakale *Zara, *Kangal ve köyleri- Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1523
Dokamak	Dokumak.	İncekum *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1540
Ebri	İnce dokunmuş bir çeşit kumaş, krep.	Çivril –Denizli DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1658
Eğef (II)	Bez dokuma aygıtı.	Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1675
Elağacı	Dokuma tezgâhlarında üzerine bez sarılan ve selmin denilen 25-40 cm. boyundaki ağaç parçası.	Kadıköy- Denizli Merzifon ve köyleri- Amasya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1702
Elcik (V)	Dokumacılıkta gücüleri aşağı yukarı hareket ettiren demir araç.	Tokat DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1705
Eneştirmek	Yerli dokumadan olan elbiselik kumaşları yan yana dizmek, bir araya toplamak.	Erdoğan –Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1751
Eniş (II)	Dokumada uzun iplik.	Kastamonu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1758
Erham	Yün ve pamuk ipliğinden yerli tezgâhta dokunan renkli minder örtüsü.	Kızılköy *Ezine –Çanakkale DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1769

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Eriş	Dokuma tezgâhlarında uzunluğuna atılan ip, arış, boy ipliği: Halının erişi çok kaba.	Çığırı *Dinar, *Emirdağ -Afyon Yayla *Tefenni -Burdur Ekse, Yukarı Seyit *Çal, Çöplü Çivril, Alaeddin *Acıpayam Denizli Urla -İzmir Yeniköy, -Balıkesir Biga -Çanakkale Nilüfer -Bursa Sivrihisar, Bozan, Tokat, Sarıkavak Eskişehir Kandıra -Kocaeli İğneciler *Mudurnu -Bolu Peşman *Daday -Kastamonu Çankırı İskilip, -Çorum Göynücek -Amasya Sayaca *Ulubey -Ordu Of -Trabzon Uluşiran *Şiran -Gümüşhane Yeniköy *Aşkale -Erzurum Tombak, *Göksün -Maraş Çamova *Divriği, *Yıldızeli, *Zara Sivas Boğazlıyan -Yozgat Solakuşağı *Şereflikoçhisar Keskin -Ankara Kırşehir Karahisar *İncesu, *Develi Pınarbaşı ve köyleri -Kayseri Ürgüp -Nevşehir Bahçeli *Bor -Niğde Kızıllar *Karaman, Aziziye *Ereğli Konya Akeyne *Anamur, *Silifke, Çiftepınar *Mersin -İçel Kabağağaç *Fethiye, Bozburun Muğla Edirne Lüleburgaz -Kırklareli Edirköyü *Saray -Tekirdağ DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1771 Ermenek -Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1853
Fındıklı	Küçük kareli, yerli dokuma kumaş.	

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Fiştel	Kumaşlarda dokuma hatası, pürtük, taraz.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1873
Forotiko	İç çamaşırı yapmada kullanılan bir çeşit yerli dokuma.	Güneyce –Rize DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1876
Gardak	Dokumada veya dikişte pürüz, potluk.	Tokat *Merkez ilçesi -Eskişehir Çorum Çarşamba -Samsun Merzifon -Amasya Aşudu *Darende -Malatya Afşin -Maraş Gemerek -Sivas Kırşehir Pınarbaşı -Kayseri Bahçeli *Bor –Niğde DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1922
Gazake	İşlenmiş çuha ceket.	Mustafa Kemal Paşa –Bursa DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1953
Geçki	Dokumacılıkta çözgü ipliklerinin arasına, yanlamasına geçirilen atkı iplikleri.	Bursa Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1963
Geldek	Dokunan halı için hazırlanmış iplik çileleri.	Bursa Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1973
Gelenvaran	Halı dokuma aygıtı.	Kaya *Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa:
Gırha	El tezgahlarında kara yünden dokunan kumaş.	Peşman *Daday –Kastamonu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2056
Gırha depmek	El tezgahlarında dokunan gırha denilen kumaşa, özel araçlarla kaynar su dökerek, yedi sekiz kişi tarafından sıkıştırmak.	Peşman *Daday –Kastamonu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2056
Giyik (I)	Yünden dokunan aba.	Sultaniye –Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2086
Goç boynuzu	Bir çeşit yün dokuma motifi.	Orhana *Anamur –İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2090

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
Gozlu ciynak	Dokuma motifi.	Hurma *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2113
Götürüngü	Dokuma tezgahında tefe denilen aracın üst tahtasını götüren ip ve çitadan yapılan askı.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2166
Göz (VII)	Bir çeşit yün dokuma motifi.	Silifke –İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2175
Gul (I)	Bir yün dokuma motifi.	Silifke –İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2190
Guzu (II)	Yün dokumada bir motif.	Silifke –İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2205
İğlız	İpliğin dolaşmaması için sarıldığı makara vb. şeyler.	Emet –Kütahya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2458
İlgıdır (I)	İpliği çile yapmaya yarayan iki ucu çengelli tahta araç.	Senirkent, *Uluborlu -Isparta Honaz, Bereketli *Tavas -Denizli Menemen -İzmir İğneciler *Mudurnu -Bolu Safranbolu, Aliköy *Çaycuma Zonguldak Peşman *Daday -Kastamonu Sinop Alanos *Çarşamba -Samsun Merzifon -Amasya Kızılköy -Tokat Şıhlar *Ulubey, Sarıca *Gölköy Kuzköy *Ünye -Ordu Yozgat Büyük afşar -Ankara Karaman, Fariske *Ermenek Karaviran *Bozkır, Argitan *İlgin, Konya Kuzgun -Adana Mut, Tahanlı *Mersin, Buluklu Teniste *Anamur, *Tarsus, Ovacık Uzuncaburç, İncekum *Silifke -İçel Güzelsu *Akseki -Antalya Milas, Pınarlıbelen *Bodrum Fetbiye ve köyleri -Muğla Kıbrıs DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2468

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
İlgız (I)	İplikleri çile yapmaya yarayan araç.	Üçkuyu *Çal -Denizli Akhisar -Manisa Aşağılıca –Eskişehir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2471
İlık (III)	İplik bükmeye yarayan bir araç.	Vicealtı, Hemşin –Rize DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2472
İlız (II)	İplik sarmaya yarayan bir çeşit ağaç araç.	Bakırköy –İstanbul Deveçitağı –Kırklareli DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2473
İlkız	İpliği çile yapmaya yarayan iki ucu çengelli tahta araç.	Dursunbeyli – Balıkesir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2474
İrgaç (I)	Dokumalarda çözgü üzerine enine atılan ip, argaç.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2484
İskar	Dokuma tezgâhı.	Yörükler, Somak *Tire- İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2492
İşıklı	El tezgahında seyrek dokunan bez.	Uluğbey *Senirkent –Isparta DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2496
Iygı	Dokunan bezlerin yukarıdan aşağıya gelen ipleri.	Bozhüyük *Göksun –Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2499
Iyım	Şal dokumak için iki kazık arasına dizilen iplerin biçimi ya da yapılan iş.	Sayaca *Ulubey, Bayadı –Ordu DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2499
İpağacı	Dokuma tezgâhı.	Bürüngüz *Bünyan, - Kayseri Yeniköy *Ereğli- Konya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2546
İrpeden	Tezgâha sarılmış halı dokuma iplikleri.	Gördes- Manisa DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2554

Çizelge 13. (devamı) Dokumacılık

Kelime	Anlamı	
İşlik	1. İş yeri, atelye. 2. El tezgâhı.	Dinar ve köyleri- Afyon Yeşilova ve köyleri- Burdur Yukarıseyit *Çal- Denizli Yeniköy- Balıkesir Fili *Biga- Çanakkale Hamzabey *Simav- Kütahya İsmetpaşa- Eskişehir Akyazı ve çevresi- Sakarya Çenciğe, Ergan- Erzincan Koyulhisar- Sivas Yenikışla Boğazlıyan,*Akdağmadeni -Yozgat Pınarbaşı ve çevresi,- Kayseri Fethiye ve köyleri -Muğla Edirne Çavuşköy *Babaeski, *Lüleburgaz - Kırklareli Şumnu, Bulgaristan DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2565
Kılıç	Dokumacılıkta kullanılan, cetvele benzer bir araç.	Tire- İzmir Sarıyer- İstanbul Ulubey, Bayadı- Ordu Trabzon Ortaköy *Şarkışla- Sivas DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2798
Sırçancı	Dokumacı.	Manisa DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3617

Çizelge 14. Edebiyat

Kelime	Anlamı	
Akkap	Yazı kâğıdı.	Ayvacık- Çanakkale DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 155
Âşıklama (II)	Saz şairlerinin, âşıkların sazları refakatinde söyledikleri türkü.	Şavşat köyleri- Artvin Ağın, *Keban- Elâzığ Şarkışla -Sivas DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 354

Çizelge 14. (devamı) Edebiyat

Kelime	Anlamı	
Atışmak	Saz şairleri birbirlerine şaka yollu karşılıklarda bulunmak.	Çankırı Ardanuç köyleri- Artvin Yozgat DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 369
Bandırkaç	Mürekkep kalemi, kamış kalem.	Balkande *Beyşehir-Konya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 518
Daşdama	Taşlama denilen nazım şekli.	Zarşat- Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1376
Delenç	Güzel konuşan, hatip.	Subaşı Türkmenleri- Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1410
Deyişmek	Saz şairleri karşılıklı türkü söylemek.	Kızılçakçak *Arpaçay- Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1447
Ficek	Mektup. Mâni, şiir.	Erzincan DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1863
Gıda (II)	En büyük aşıktan sonraki aşıklar.	Bayburt *Sarıkamış Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2031
Gözelleme	Halk edebiyatında bir nazım şekli.	Çorum Zarşat, Bayburt *Sarıkamış- Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2178
Haravel	Türkü.	Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2285
Hava yakmak	Türkü düzmek.	Yassıören *Senirkent, Gönen Gelendost -Isparta Salda *Yeşilova, Kuşbaba *Bucak Burdur Bulkaz *Çivril, Oğuz *Acıpayam Denizli Eymir *Bozdoğan- Aydın Ödemiş ve köyleri- İzmir Tokat Kastamonu Bağyaka *Finike- Antalya Paşalı *Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2309
Helesa	Denizle ilgili türkülerde geçer ve kışkırtıcı bir ünlem olarak kullanılır.	Akçaşehir- Bolu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2331

Çizelge 14. (devamı) Edebiyat

Kelime	Anlamı	
Heyket	Masal.	Karagöz, Emirli, Emirüyas, Huni, Sevin *Afşin- Maraş Keskin- Ankara Pinili *Avanos- Nevşehir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2353
Hodelemek	Karşılıklı türkü söylemek.	Bağlıca *Arduç- Artvin DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2392
Holever	İki çoban arasında karşılıklı olarak ya da bir çoban tarafından neşe yaratmak için söylenen bir çeşit mâni.	Tutmaç-Sivas DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2396
Hoyrat	Bir çeşit ezgi, türkü.	Erzurum Urfa Kerkük DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2423
Ir	Türkü, şarkı.	Keskin- Ankara Konya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2481
Irlanmak	Türkü söylemek.	Çamaltı *Menemen- İzmir Erciş -Van DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2489
Kayabaşı	Koşma, mâni havaları.	Kırım Göçmenleri- İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2696
Kaydalanmak	Yavaş sesle türkü, şarkı söylemek, mırıldanmak.	Hacılyas *Koyulhisar- Sivas DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2699
Kaydelemek	Bir ahenge göre türkü söylemek.	Maçka- Trabzon DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2699
Ladif	Mısraların sonunda, uyaktan sonra yinelenen aynı anlamdaki sözcük, redif.	Adana DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3059
Laylay	Ninni.	Revan *İğdir- Kars DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3069

Çizelge 14. (devamı) Edebiyat

Kelime	Anlamı	
Lele menisi	Ölüm ya da yıkım sırasında söylenen mâni.	Kars DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3072
Leyle	Ninni.	Kerkük DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3076
Meded atmak	Sıra ile mâni söylemek.	Tokat DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3149
Metel	Öykü, masal.	Kunduzlu- Çorum Antakya köyleri- Hatay Telin *Gürün- Sivas Hamurcu *İncesu- Kayseri Bor -Niğde Afşar, Kılbasan *Karaman- Konya İncirlik- Adana Yanpar, Gökçeburun *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3174
Nen	Ninni.	Gâvurdağı *Cebelibereket- Adana DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3247
Oyun	Ozan.	Ürgüp –Nevşehir DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3307
Öfkürmek	Tekkelerde yüksek sesle Tanrı'nın adını söylemek, zikretmek.	Selanik göçmenleri- İzmir DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3315
Ököncük	Masal, öykü.	Köprücek -Kütahya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3327
Örmek	Türkü söylemek.	Ağrakos *Suşehri- Sivas DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3351
Övmek	Türkü söylemek.	Beşkarış *Altıntaş- Kütahya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3365
Özgülü	Ezgi, türkü.	Ortaklar, *Havza- Samsun DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3374

Çizelge 14. (devamı) Edebiyat

Kelime	Anlamı	
Sağū sađmak	Ölünün arkasından parayla tutulan kadın yüksek sesle ağlamak, ağıt söylemek.	Tosya- Kastamonu Kargı -Çorum DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3517
Salman	Gazel okuyarak para toplamak.	Derviş –Isparta DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3531
Sananak	Tekerleme.	Adana Civanaylağı *Mersin, *Gülnar İçel DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3536
Savu satmak	Ağıt söylemek, yas tutmak.	Fatsa *Çarşamba- Samsun DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3558
Sayim saymak	Türkü, mâni, tekerleme söylemek.	Akçakoca- Bolu DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3561
Selim saymak	Tekerleme, mâni, türkü söylemek.	Akçakoca- Bolu DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3578
Seyir yapmak	Türkü söylemek.	Of- Trabzon DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3599
Sınaka	Atasözü.	Urfa Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3610
Söylem	Şive.	Urfa Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3610
Söyleme	Kıta, beyit, mâni.	Urfa DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3686
Sözbitiđi	Sözlük.	Gebze -Sinop DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3687
Şahnazı	İnce sesle söylenmesi gereken bir aşık havası.	İrişli, Bayburt *Sarıkamış- Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3737

Çizelge 14. (devamı) Edebiyat

Kelime	Anlamı	
Şivan	Ağıt, yas, kıya.	Şavşat- Artvin Kemah- Erzincan Ağın- Elâzığ Divriği- Sivas Bahçe- Adana DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3790
Şivare	Türkü.	Örkenez *Yalvaç- Isparta DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3790
Tekerleme	Masallara başlarken söylenen yarı anlamlı yarı anlamsız sözler.	Bornova –İzmir DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3865
Tıştık	Bilmece biçimi.	Babik *Pütürge- Malatya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3929
Teselleme	Atasözü.	Tokat- Eskişehir Şekerpınar *Sungurlu- Çorum Merzifon- Amasya Başlamış *Dörtyol- Hatay Gemerek, Maksutlu *Şarkışla- Sivas Yozgat Kırşehir Bakırdağ *Develi- Kayseri Adana DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3898
Uçkur havası	Cinsel duygular uyandıran türküler, açık saçık maniler.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4024
Uzaklama	Masal.	Niksar- Tokat DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4055
Üçleme	Üç dizelik halk türküsü.	Çankırı DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4059
Yahıcı	Türkü, destan yakan.	Uluşiran *Şiran- Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4128

Çizelge 14. (devamı) Edebiyat

Kelime	Anlamı	
Yakılmak	Türkü uydurulmak, çıkarılmak.	Afyon Kumdanlı *Yalvaç- Isparta Darıveren *Acıpayam, Yukarı Seyit *Çal -Denizli Kemaliye *Alaşehir- Manisa Kütahya Sivrihisar, Tokat- Eskişehir Kandıra- Kocaeli Ünye- Ordu Giresun Bor -Niğde*Ermenek- Konya Bodrum –Muğla DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4131

Çizelge 15. El İşi

Kelime	Anlamı	
Carı (I) (Cari,Ceri I)	Canlı, becerikli, eli çabuk.	Bayat *Emirdağ –Afyon Ambarcık -Burdur Tokat, Bozan -Eskişehir Kastamonu Kurşunlu -Çankırı Sinop Alucra -Giresun Malatya Yıldızeli, *Kangal ve köyleri, Telin Gürün, *Divriği, Çepni Gemerek Sivas Yozgat ve köyleri Karanıdere, Solakuşağı Şereflikoçhisar -Ankara Köşker, *Mucur -Kırşehir Kızılcaviran *İncesu, Laçın, Bünyan, *Pınarbaşı -Kayseri Bahçeli *Bor -Niğde Akçalar *Seydişehir, Alibey Ereğli, Hatip, Ağabeyli, Güvenç, Çiğil Karaman -Konya Adana Ayvagediği *Mersin -İçel Karadere *Gündoğmuş –Antalya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 861

Çizelge 15. (devamı) El İşi

Kelime	Anlamı	
Pandek	Kadınların yaptığı el işi.	Vicealtı, Hemşin- Rize DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3393

Çizelge 16. Fırıncılık

Kelime	Anlamı	
ağartma	1. Turşulara konulan sarımsak, tuz, zeytinyağı ve ekşi karışımı. 2. Çörek fırına verilmeden önce üzerine sürülen zeytinyağı, süt veya yoğurt karışımı. 3. Dokumacıların kullandığı ağ iplik. 4. Ağartılmış deri.	Eymir, *Bozdoğan –Aydın Korucu *İvrindi –Balıkesir Erkinis *Yusufeli –Artvin Adana Cilt: 1 Sayfa: 84
alaylık	Ekmek pişirilirken fırının ağzına konan bir miktar odun.	Mudurnu-Bolu DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 203
antireç	Ekmek çevirmeye yarıyan kürek.	Burdur DS, 2019 Cilt : 1 Sayfa: 281
artukal	Mısır ekmeği pişirilirken kullanılan kürek.	Hemşin Pazar –Rize DS, 2019 Cilt : 1 Sayfa : 336
artukluk	Hamur mayası.	Bitlis DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa : 336
cad	Darı ekmeği.	Taşburun *İğdir –Kars Erciş –Van DS, 2019 Cilt : 2 Sayfa: 840
cılbirt	Saçta pişirilen buğday, arpa, çavdar ekmeği.	Karakuş *Ünye –Ordu DS, 2019 Cilt : 2 Sayfa: 909
cıllık (VI)	Mayasız hamur ekmeği.	Mimar Sinan, Büyük Çekmece İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 914
cızlama	Mayalı hamur içine peynir veya ekşimik konularak pasta biçiminde kesilerek fırında pişirilen bir çeşit ekmek.	Türkgücü *Çorlu –Tekirdağ DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 951
cirlikta	Bezir yağında pişirilmiş ince pide.	Sinop DS, 2019 Cilt : 2 Sayfa: 985
ırapata	Çörek ya da ekmek hamurunu tandıra koymaya yarayan kalın bez.	Kayseri ve çevresi Sivas ve çevresi DS, 2019 Cilt : 4 Sayfa: 2483

Çizelge 17. Resim- Fotoğraf

Kelime	Anlamı	
Kılıkçı	Fotoğrafçı.	Kaş- Antalya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2799
Surat	Resim, fotoğraf.	İsabey *Çal, Alâaddin *Acıpayam, Kösten -Denizli Şehköy -Aydın Arapkir -Malatya Nizip -Gaziantep Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3700
Süğret	Fotoğraf.	Peşman *Daday- Kastamonu DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3708
Şikilci	Ressam.	Koyundere *Ahıska- Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3778
Tavsır	Fotoğraf, resim.	Oluk, Ayaklıca- Maraş Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3850

Çizelge 18. Gemicilik ve Balıkçılık

Kelime	Anlamı	
Abli (II)	Kayıpta yelken açıldığı zaman, yelkenin iki yana kaymaması için serenin ucundan, dümene yakın kısmına bağlanan ipler.	Ünye- Ordu Düzköy Keşap- Giresun Pazar- Rize DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 24
Arzıl	Bir çeşit balık ağı.	Halfeti -Urfa DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 338
Bandırma	Bir direk ucunda denize atılan bir çeşit balık ağı.	Bergama –İzmir DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 518
Çolgu (I)	Dinamitle balık avlarken suyun yüzüne çıkan balıkları toplamak için kullanılan tahta süzgeç.	Söğüt *Köyceğiz –Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1263
Çölte (I)	Balık dizilen çöp, çatal.	Afşin *Elbistan –Mardin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1284

Çizelge 18. (devamı) Gemicilik ve Balıkçılık

Kelime	Anlamı	
Çöten (I)	Balık avlamak için kullanılan sepet.	Çivriz *Develi –Giresun DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1297
Daldır	İnce sicimden örülmüş şemsiye biçiminde balık ağı.	Amasya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1342
Daldırçık	Balıkların geçeceği dar yerlere konulan bir çeşit balık ağı.	Gelibolu –Çanakkale DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1342
Darağacı	Gemilerin kalafat meydanında tamir için yan yatırıldığı yer.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1366
Dip ağı	Palamut vb. balıkları avlamak için denizin dibine atılan ağ.	Sarıyer –İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1507
Fanaz avı	Çıra yakılarak gece yapılan balık avı.	Bağlılı *Eğridir- Isparta DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 1833
Gırcala	Gemicilerin kullandığı iki ile beş mum kalınlığında ziftli ip.	Kalamış- İstanbul DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2054
Gidal	Ağdan balık toplamaya yarayan bir çeşit araç.	Perşembe– Ordu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2073
Gilimana	Balık tutmak için çayların ortasına yapılan set.	Bayındır *Beyşehir- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2078
Gobüt	İçi oyulmuş ağaçtan yapılan büyük tekne.	Karaözü *Gemerek- Sivas DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2088
Gönder	Kayık ve yelkenli gemilere yön vermeye yarayan, 4-5 m uzunluğunda ucu madeni ağaç sopa.	Gelibolu- Çanakkale Aksaray -İstanbul Rize Yapıntı *Mut –İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2152
Gugul	Barabot denilen balık ağı torbasının tepesine konan işaret mantarı.	Gümenüs *Bafra –Samsun DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2190
Hamsikuşu	Bir çeşit balık ağı.	Beykoz- İstanbul DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2269
Hanta	Ağaçtan oyularak yapılmış dört kulplu tekne.	Bozlar- Burdur DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2276

Çizelge 18. (devamı) Gemicilik ve Balıkçılık

Kelime	Anlamı	
Holta	Olta.	Dikici *Dinar- Afyon Bağlılı *Eğridir- Isparta Darıveren *Acıpayam- Denizli Sivrihisar- Eskişehir Düzce- Bolu Amasya Kızılköy- Tokat Uluşiran *Şiran- Gümüşhane Çığışar *Kadirli- Adana Mut ve köyleri, Çetrevilli Silifke- İçel Fethiye ve köyleri -Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2398
İstipi	Gemi kalafatında kullanılan didilmiş kendir, üstüğü.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2562
Kıstırma	Balıkçıların kullandıkları demirden yapılmış iki çatalı araç.	Rize DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2846
Kış kış	Denizde balıkları ağır içine kovalamak için kullanılan ortası delik ipli taş.	Paşabahçe, Galata- İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2847
Kirtil	Balık tutmak için kullanılan sepet.	Marmaris- Muğla DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2884
Kör sepet	Balık avlamakta kullanılan, çubuktan örülmüş, yumurta biçiminde bir çeşit sepet.	Koçanıdır *İpsala- Edirne DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2969
Küntüle	Akşamdan denize bırakılan, sabahleyin çekilen balık ağı.	Ereğli *Karamürsel- Kocaeli DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3040
Labut	Balıkları ürkütüp serpiyen ağ yönünde gitmelerini sağlamak için üstüne vurarak ses çıkartılan, saplı, madenden yapılmış kap.	Sinop DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3058
Malazma	Seyrek dokunmuş balık ağı.	Küçükülü- Giresun DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3113

Çizelge 18. (devamı) Gemicilik ve Balıkçılık

Kelime	Anlamı	
Manyat	Barbunya, tekir vb. balıkları avlamaya yarayan ince delikli dip ağı.	Gelibolu- Çanakkale Ereğli *Karamürsel- Kocaeli Salacak- İstanbul Küçüklü- Giresun Trabzon DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3127
Matara	Kalın ve uzun bir kamışa, uçları ok biçiminde iki üç çatalı bir demir parçası geçirilerek yapılmış, balık avlamakta kullanılan bir araç.	Antakya- Hatay DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3136
Menter	Balık ağı.	Serik- Antalya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3166
Molozma	Küçük balıkları avlamak için kullanılan balık ağı.	Bafra- Samsun Perşembe- Ordu Bayramiç- Çanakkale Giresun Gare *Ardeşen- Rize DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3203
Pinter	Bir çeşit balık ağı.	Dağal *Çal- Denizli DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3458
Sakgara	Balık avlamak için yapılan tuzak.	Ağın- Elâzığ DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3521
Serpme	Bir çeşit balık ağı.	Bergama- İzmir Alaşehir- Manisa Düzce- Bolu Mudanya- Bursa Kurşunlu- Çankırı Samsun Çanıllı *Ayaş, *Güdül- Ankara Bor- Niğde Ereğli- Konya Adana Kırklareli DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3593

Çizelge 19. Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
Ağzığirik	Kilim ve heybelerde kullanılan bir motif.	Orhana *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 118
Akhaba	Yünden dokunmuş bir çeşit kilim.	Çaltı *Gelendost- Isparta DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 150
Akıtmacık	Kilim, yün çorap ve heybelerde kullanılan bir çeşit motif.	Orhana Anamur –İçel DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 154
Akyanış	Yalnız kilimlerde kullanılan bir motif.	Orhana Anamur- İçel DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 164
Alaca	Kıldan dokunmuş sergi, bir çeşit kilim.	Çorum DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 175
Alara	Bir çeşit kilim, çul.	Yakabağ *Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 197
Altın tabak	Bir halı çeşidi.	Ayvacık- Çanakkale DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 232
Altın terlik	Köşeli çiçek motifleriyle süslü dokuma çuval.	Berit ve Gâvurdağı aşiretleri Maraş DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 232
Ana (VII)	Kilimlerde veya kıldan örülen çul, heybe, çuval gibi şeylerde tam ortaya konulan büyükçe bir motif	İncekum Silifke- İçel DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 244
Aynalı (I)	Bir çeşit kilim.	Emirdağ –Afyon Berit ve Gâvurdağı Yörükleri Mardin DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 427
Aynalı salma	Bir çeşit kilim motifi.	Orhana *Anamur –İçel DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 427
Balıklı	Bir kilim çeşidi.	Karaman- Konya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 505
Baltalı	Afşar kilimlerinde bir desen çeşidi.	Afşar *Pınarbaşı- Kayseri DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 512
Barmacık	Kilim ve kıl dokumalarda kullanılan bir motif.	Orhana *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 534

Çizelge 19. (devamı) Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
Barmak	Dokuma kilim ve çullarda kullanılan bir motif.	İncekum *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 534
Basmacık	Kilimlerde kullanılan bir motif.	Orhana *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 544
Bastıran (II)	Halı tezgahlarına geçirilen ip.	Kızılhan *Karaman –Konya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 547
Baygın	Kilim ve haldarda renk uyumsuzluğu	Akkışla *Bünyan –Kayseri DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 579
Beğlik (I)	Askerlere verilen küçük kilim	Amasya ve çevresi DS, 2019 Cilt : 1 Sayfa: 598
Bir el bir saray	Bir çeşit kilim.	Berit ve Gâvurdağı yürükleri- Maraş DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 699
Biş (III)	Halı tezgahı.	Sarıyer-İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 704
Cacala [Cecala]	İnce dokunmuş kilim.	Evreşe *Gelibolu –Çanakkale DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 839
Cadır	Kilim.	Karaözü *Gemerek –Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 840
Cıgıcık kilimi	Bir çeşit kilim.	Bozdoğanlı- Maraş DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 900
Cirmit	Kilim dokumakta kullanılan demir tarak.	Nöçen *Bala- Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 986
Çadar	Kıldan örülmüş kilim (çadır için).	Engiz *Bafra –Samsun DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1032
Çıkrık (II)	Kilim motiflerinden birinin adı. Bu motif genellikle kenarlarda birbirlerine ulanarak kullanılır.	Orhana *Anamur –İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1170
Çiğnacık	Kilimlerde kullanılan bir motifin adı.	Orhana *Anamur –İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1179

Çizelge 19. (devamı) Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
Çırpı (III)	Üç parçalı olan dokuma, renkli kilim.	Çalış *Haymana –Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1189
Çiçek kilimi	Bir çeşit kilim.	Berit ve Gâvurdağı Yörükleri- Maraş DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1203
Çin (II)	Halı dokumada kullanılan gevşek eğrilmiş iplik.	Çıldır *Arpaçay –Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1225
Çöçe (III)	Kilim dokumak için kullanılan kıl veya yünden yapılan ipliği veya kazılı büken ve çeviren iğ.	Isparta DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1276
Çöplü	Bir çeşit kilim.	Deveçatağı –Kırklareli DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1290
Çöz (III)	Kilim dokunurken iplerin gerilmesi.	Zana –Amasya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1299
Daban halısı	Yere serilen büyük halı.	Körküler, Sücüllü Yalvaç –Isparta Çankırı DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1314
Darak kilimi	Bir çeşit kilim.	Berit ve Gâvurdağı Yörükleri Maraş DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1366
Darbıla	Halıcılıkta kazıl tellerinin arasına sokulan ve varan-gelen de denilen tahta.	Isparta DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1368
Deliveli üstüstüne	Bir kilim motifinin adı.	Orhana *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1414
Demgil	Halı ve kilimlerde bir çeşit nakış.	İrişli, Bayburt *Sarıkamış- Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1416
Depecik	Bir kilim motifinin adı.	Orhana *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1427
Deveboynu	Bir kilim motifinin adı.	Orhana *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1440

Çizelge 19. (devamı) Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
Digdir (II)	Kilim dokumaya yarayan tarak biçiminde bir aygıt.	Aziziye, Zanapa Ereğli –Konya Cilt: 2 Sayfa: 1482
Eğri kazık	Halı dokuma tezgâhında kullanılan ve halıyı sıkıştırmaya yarayan kaldıraç biçiminde eğri bir ağaç.	Kıran, Kaya *Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1684
Eli belinde	Bir çeşit kilim motifi.	Orhana *Anamur, İncekum Silifke –İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1715
Emzik	Halı, kilim gibi şeylerin köşelerine denir.	Semayük *Elmalı –Antalya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1742
Ennik	Bir çeşit kilim.	Afşar, Pazarören Pınarbaşı Kayseri DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1724
Ermeni	Dört parçanın birbirine eklenmesiyle meydana gelen büyük kilim.	Ölçek *Ardahan– Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1775
Gabalık (II)	Kilim dokumakta kullanılan kalınca ip.	Eldirek Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1884
Gält	İnce dokunmuş nakışlı kilim.	Çamova *Divriği- Sivas DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1904
Geve	Halı.	Manisa Şavşat- Artvin Çıldır, *Arpaçay- Kars Mengezer *Doğubayazıt- Ağrı DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2008
Gıdım (II)	Dokunan halıdaki ilmik, düğüm.	Kemaliye –Erzincan DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2034
Gırhun (II)	Halının ilmiklerini makasla düzeltirken kopan iplik parçaları.	Kırşehir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2057
Girgit	Halıcılıkta düğümleri sıkıştırmaya yarayan tarak şeklinde araç.	Yukarıseyit *Çal- Denizli Amasya ve çevresi Hacıilyas *Koyulhisar- Sivas Hisarcık- Kayseri Kızılviran,- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2083

Çizelge 19. (devamı) Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
Girkit	Halı dokuma aygıtının tarağı.	Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2084
Gök boya	Bitki köklerinden elde edilen ve kilimcilikte kullanan bir çeşit boya.	Maraş DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2135
Göpen	Kalın, kaba, kötü halı.	Niğde DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2157
Gözümkaldı	Bir çeşit kilim.	Berit ve Gavurdağı Yörükleri- Maraş DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2184
Gücügücü	Hah tezgahlarında ipleri sıkıştırmaya yarayan sıruk.	Manisa DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2208
Güpür	Boyanmamış yün ve kıldan dokunmuş kilim.	Durlaz *Ereğli- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2233
Halı dibi	Halı tezgahlarının bulunduğu yer.	Adana DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2260
Hana	Halı, kilim ya da bez dokuma tezgâhı.	İncesu *Dinar- Afyon Amasya ve köyleri Kars ve köyleri DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2270
Hırsenk	Uzun bir çeşit kilim.	Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2372
Hırsenk	Kıldan yapılmış kilim.	Erzurum DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2388
Hürriyet kilimi	Bir çeşit kilim.	Afşar aşireti -Maraş DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa:2451

Çizelge 19. (devamı) Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
İsdar	Halı, kilim vb. şeyler dokunan tezgâh.	Çığırı *Dinar- Afyon Kumdanlı *Yalvaç- Isparta Bereketli *Tavas- Denizli Sürez *Bozdoğan- Aydın Zey *Sivrihisar, Tokat- Eskişehir Kurşunlu- Çankırı Kırşehir Bor -Niğde Göçer *Ermenek- Konya İncekum *Silifke, *Mut ve köyleri- İçel Pınarlıbelen *Bodrum, Yerkesik Muğla DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2490
İyımlıh	Halı, kilim vb. şeyler dokumak için tezgaha çekilen ipler.	Uluşiran *Şiran –Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2499
İyma	Halıcılıkta arıç denilen, uzunluğuna gerilen ip.	Boğazlıyan –Yozgat DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2499
İlmelik	Halı dokurken ilmek için hazırlanmış, renkli ve yumuşak, eğrilmiş iplik.	Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2534
İstar	Halı tezgâhı.	Geyve, elbaşı *Karamürsel Kocaeli Kırşehir Niğde Konya Marmaris- Muğla DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2561
Kanve	Bir halı modeli.	Eğridir –Isparta DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2629
Kapaklıcık	Bir kilim motifi.	Orhana *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2630
Karagöz	Kilim dokumalarında kenar süsü olarak kullanılan bir çeşit motif.	Orhan *Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2645
Karartı	Keçe, kilim.	Amasya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2653

Çizelge 19. (devamı) Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
Kerpiçli yelen	Kilimlerde bir çeşit kenar süsü.	Berit ve Gavurdağı Yörükleri Adana DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2757
Kıhra	Keçi yününden dokunmuş kilim.	Geley *Araç- Kastamonu DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2792
Kınalı tetir	Halıcılıkta kullanılan ceviz yeşili renk.	Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2806
Kırkım	Halı ilmekleri.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2830
Kıskar	Çul, kilim dokunan tezgâh.	Narlıdere *Buldan- Denizli DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2843
Kirbe	Kilim.	Balıkesir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2865
Kirtmek	Halıcılıkta iplikleri bağlamak.	Ermemek- Konya Yapıntı *Mut- İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2884
Kolan kilimi	Çiçeksiz, nakışsız düz kilim.	Molu- Kayseri DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2908
Küçük çıkığı	Bir çeşit kilim.	Tecirli- Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3026
Oturtma	Kıldan yapılmış kilim.	Datça- Muğla DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3300
Oyuklama	Bir çeşit kilim.	Tecirli- Maraş DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3306
Önnemen	İpten dokunmuş bir çeşit kilim.	Demirci- Manisa DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3343
Pelez	Kıldan dokunmuş kilim.	Yayladağı *Antakya- Hatay DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3426
Sandık	Halıcılıkta kıyısıyu ile orta süsü arasındaki bölüm.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3538
Sarğı	Halı, kilim.	Akarsu *Ardanuç- Artvin DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3546

Çizelge 19. (devamı) Halıcılık ve Kilimcilik

Kelime	Anlamı	
Sekme	Çiçek motiflerinde kıyı çizgilerinin renklerini belirten ilmek (halıcılıkta).	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3574
Seleser	Dokuması ve motifleri uğursuz sayılan bir çeşit değerli kilim.	Berit ve Gâvurdağı Yörükleri Maraş DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3578
Sergi	Yaygı, kilim.	Tokat- Eskişehir Kurşunlu- Çankırı Boyabat- Sinop Samsun Merzifon- Amasya Sarıca *Gölköy, Bayadı- Ordu Trabzon Gare *Ardeşen- Rize Erkinis *Yusufeli, Çavdarlı Şavşat- Artvin Bayburt *Sarıkamış- Kars Erzincan Antakya- Hatay Gemerek- Sivas Çanlılı *Ayaş- Ankara Erkilet- Kayseri Bor- Niğde Ermenek- Konya Höketçe *Saimbeyli- Adana Mut- İçel DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3591
Sibi	Kilim.	Marmaris- Muğla DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3631
Soy	Nakışsız, yol yol dokunmuş kilim.	Afşar aşireti *Pınarbaşı- Kayseri DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3670
Soyfana	Nakışsız kilim.	Azaplı *Kadirli, Kozan- Adana DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3672
Söğüt yaprağı	Bir çeşit kilim motifi.	İncekum *Silifke, Orhana Anamur- İçel DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3676
Urumalası	Bir çeşit kilim.	Berit ve gâvurdağı Yörükleri Maraş DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4044

Çizelge 20. Halk Oyunları

Kelime	Anlamı	
Abezek	Bir çeşit Çerkes dansı.	Tamara, Kadıköprü *Almus- Tokat DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 18
Cimdallı	Hareketli bir kadın oyunu.	Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 972
Dallıke	Gurup halinde oynanan halay gibi ve çok hareketli bir oyun ve müziği.	Sarı *Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1346
Darabul	Köy düğünlerinde geceleri, ateş etrafında, davul, zurna ile oynanan oyun.	Amasya ve köyleri. DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1365
Değnekci	Düğünlerde düzeni sağlayan efe.	Çankırı DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1403
Diringi	Erkekler tarafından oynanan bir kişilik halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1517
Esir almaca	Düğünlerde oynanan bir halk dansı.	Türkmen oymakları *Mersin- İçel DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1782
Gıçkırmak	Halay oyununda ayaklan bükerek bir çeşit figür yapmak.	Çorum DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2030
Gongududurnam	Kadınların kona kona oynadıkları bir oyun.	Kızılköy *Dinar- Afyon DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2101
Güvenk	Kadın ve erkeklerin beraber oynadıkları bar oyunu.	Erciş- Van DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2240
Haklamak	Düğünde çengiler, davetlilerin önünde ayrı ayrı çalıp oynayarak para almak.	Edremit -Balıkesir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2255
Haley	Halay, davul zuma eşliğinde oynanan halk oyunu.	Kesirik- Elâzığ Gaziantep DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2259
Hamam çöktü	Eğilerek dizilenlerin üzerinden atlayarak oynanan bir çeşit oyun.	Bayramiç- Çanakkale DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2263

Çizelge 20 .(devamı) Halk Oyunları

Kelime	Anlamı	
Hasandağı	Bir çeşit çiftetelli oyunu.	İrişli, Bayburt *Sarıkamış- Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2297
Heleşek çekmek	Hora tepmek.	Gönen- Isparta DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2332
Hora depmek	Halay oynamak.	Yassıören *Senirkent- Isparta DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2407
Horan tepmek	El ele tutarak horan oynamak.	Merzifon ve köyleri- Amasya Tirebolu, Nefsiköseli *Görel- Giresun DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2409
Horuz	Hanımların tek başlarına oynadıkları bir çeşit dans.	Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2415
Hozan	Oyun, raks.	Haşhaşı- Erzincan DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2425
İstemey	Kızlı erkekli oynanan bir folklor oyunu.	Kadıçiftliği *Yalova- İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2561
Kaba ardıç	Ağır tempolu bir oyun havası.	Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2578
Kadı	Bir halk oyunu.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2591
Kadıoğlu	Bir halk oyunu.	Bergama- İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2591
Kalaycı	Bir halk oyunu.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2610
Karabağ	Tek ya da iki kişiyle oynanan bir halk oyunu.	Çayağzı, Yavuz *Şavşat- Artvin DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2638
Karsınönü	Bir çeşit halk oyunu, bar.	Kars DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2670
Kasnak	Davul, zilli maşa, zurna vb. çalgılar eşliğinde oynanan bir halk oyunu.	Bergama- İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2677
Kemeraltı	İki kişi tarafından oynanan halk oyunu.	Bergama- İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2739

Çizelge 20 .(devamı) Halk Oyunları

Kelime	Anlamı	
Kenek	Tek kadının oynadığı bir halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2743
Kocaaarp	Tek kişinin oynadığı bir halk oyunu.	Bergama ve çevresi- İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2891
Laçın	Bir çeşit halk oyunu, bar.	Kars ve çevresi DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3059
Lezgi	Erkek, kadın karışık oynanan bir halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3076
Nanay	Düğünlerde çalgısız olarak türküyle oynanan bir halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3239
Nari	Bir halk oyunu, bar.	Kars DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3241
Ortacala	Bir çeşit halk oyunu, bar.	Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3290
Osmanlı	İki erkek bir kadınla oynanan halk oyunu.	Safranbolu- Zonguldak DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3293
Öndört	Kadınlarla erkeklerin birlikte oynadıkları bir halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3338
Ördek	Tek kadının oynadığı bir halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3346
Papiri	Bir kişinin oynadığı halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3395
Papuççitir	Bir halk oyunu.	Sivas DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3396
Pişik	Tek kadın tarafından oynanan bir halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3464
Sallama	Bir çeşit yerli oyun havası.	Murgul *Borçka- Artvin Mut ve köyleri- İçel DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3529

Çizelge 20 .(devamı) Halk Oyunları

Kelime	Anlamı	
Sarhoşbarı	Bir çeşit bar, halk oyunu.	Erzurum DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3546
Senem	Kadın ve erkeklerin karşılıklı oynadıkları bir halk oyunu.	Kars DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3583
Sevdican	Kadın ve erkeklerin birlikte oynadıkları bir halk oyunu.	Erciş- Van DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3595

Çizelge 21. Kalafatçılık

Kelime	Anlamı	
Çatal	Kalafatçıların kullandığı keskiye benzer, boyunca oluklu demir aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1087
Palya	Kalafatçılıkta, üstüpleri tahtaya parmak yardımıyla yerleştiren çatal biçiminde demir araç.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3389

Çizelge 22. Kasaplık

Kelime	Anlamı	
Allık	Kasapların et astıkları çengelli sırık.	Malatya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 225
Asalak (III)	Kasapların iyi ete karıştırdıkları kötü parçalar.	Sivas DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 339
Aşık aşık dorgamak	Eti kuşbaşı doğramak.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 354
Gessep	Kasap.	Iğdır- Kars DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2007
Goç (I)	Üzerinde satırla et dövmeyle yarayan kütük.	Cenciğe- Erzincan Ahlat- Bitlis DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2090
İlle	Kasapların et taktıkları çengel.	Karahoca *Haymana- Ankara DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2532

Çizelge 22 .(devamı) Kasaplık

Kelime	Anlamı	
Kınara	Kasap dükkânlarında et asılan çengel.	Hozat- Tunceli DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2806
Künde	Et tahtası.	Eflani *Safranbolu- Zonguldak Kastamonu İlgaz- Çankırı DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3037
Mihalıp	Kasapların et taktıkları çengel.	Güdül, *Ayaş- Ankara DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3181
Sallak	Kasap çırağı.	Merzifon- Amasya Gaziantep Maraş Sivas DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3528

Çizelge 23. Keçecilik

Kelime	Anlamı	
Benlik	Keçecilikte keçeleri beneklemek için pişirilecek olan renkli parçalar.	Burdur DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 629
Deşnik	Keçecilerin kullandığı, ince kızılıcık dallarından yapılmış süpürge gibi bir aygıt.	Burdur DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1439
Sepki	Keçecilikte kullanılan yabaya benzer bir araç.	Çanakkale Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3587

Çizelge 24. Kurşunculuk

Kelime	Anlamı	
Bat (V)	Kurşunculukta kurşun boruları işlemekte kullanılan şimşirden yapılmış bir aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa : 568

Çizelge 25. Kuyumculuk

Kelime	Anlamı	
Akarsu	Altın veya gümüşten yapılmış bilezik.	Senirkent- Isparta Burdur Akyazı ve çevresi- Sakarya Gürcüköyü *Kızılcahamam- Ankara Elmalı- Antalya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 140
Abas	Gümüş para.	Artvin, Ardanoç-Artvin DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:12
Armıdiye	Kadınların başlarındaki takkeye astıkları yürek biçiminde gümüş levha.	İlgılı Çivril-Denizli DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:328
Askı	1.Gümüş bir parça üzerine sıralanıp başa takılan ziynet eşyası.	Şarki Karaağaç- Isparta Bor- Niğde İlgın- Konya DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:344
Askı altını	Kadın feslerinin ortasına iğnelenen altın.	Eşme ve çevresi –Uşak DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:344
Astar (III)	Yassı altın parçası	Beypazarı- Ankara DS, 2019 Cilt:1 Sayfa:347
Aynalı (IV)	İnce ziynet altını	Emet- Kütahya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 427
Cebe	Altın ve gümüşten yapılmış düz veya işlemeli bilezik.	Firikli *Emirdağ- Afyon İzmir Sivrihisar ve köyleri, Balçıkhisar- Eskişehir Haymana- Ankara Divriği- Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 871

Çizelge 25. (devamı) Kuyumculuk

Kelime	Anlamı	
Cıngıl	İnci, boncuk, gümüş ve altından yapılmış süs eşyası.	Yalvaç, *Eğridir- Isparta Burdur Emircik, Kösten, Honaz, *Çivril- Denizli Trabzon Gümüşhane Kangal, *Koyulhisar- Sivas Mucur- Kırşehir Karahisar *İncesu- Kayseri Anamur- İçel Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 921
Cigciga	Gümüş gerdanlık.	Dutlu, Çafağzı Şavşat- Artvin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 962
Cübeden	Aralarına boncuk konularak dizilen altın kolye.	Gölcük *Bayramiç- Çanakkale DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1021
Çapraz	Gümüş veya altın gerdanlık.	Aziziye *Bayat- Afyon Tokat, Bozan- Eskişehir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1077
Depelik	Eskiden kadınların başlarına taktıkları altın ve gümüşlerle süslü olan başlık.	Sivrihisar -Eskişehir Merzifon -Amasya Gürün -Sivas Elmalı *Kızılcahamam -Ankara Bor -Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1427
Halkalı	Gümüş bilezik.	Kızıllar *Karaman- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2261
Hamaylı	Kadınların boyunlarına taktıkları altın ya da gümüş kolye.	Karkıncık, Dinar *Artova- Tokat DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2264
Hangel	Altın, boncuk vb. şeylerin dizisi.	Arapkir -Malatya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2273
Hayhal	Cam ya da madenden yapılan bir çeşit bilezik.	Ayvalı *Tavşanlı -Kütahya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2317
Hedden	Eskiden kuyumcular tarafından ağırlık yerine kullanılan keçiboynuzu çekirdeği.	Isparta DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2326

Çizelge 25. (devamı) Kuyumculuk

Kelime	Anlamı	
Helhel	Bilezik.	Afyon Keçiborlu- Isparta Burdur Narlıdere *Çivril, *Çal, Bereketli *Tavas- Denizli Umurlu, Kuyucak, Haydere Bozdoğan- Aydın Yatağan *Akhisar- Manisa Konya Manavgat- Antalya Kavaklıdere- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2332
Henteş	Zincir bilezik.	Antalya DS, 2019 Cilt: 7 Sayfa: 2341
Hodrum	Mavi boncuk ve gümüşten yapılmış bir çeşit gerdanlık.	Diyarbakır DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2392
Kakma (VII)	Atlas üzerine altın ya da gümüş telle işlenen bir çeşit iş.	Diyarbakır DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2606
Kıstı	Altınlardan yapılan bir çeşit gerdanlık.	Şarkikaraağaç- Isparta Ömerköy*Bandırma, Zeytinli Edremit, *Sındırgı- Balıkesir Kastamonu İskilip- Çorum Şebinkarahisar, Parak *Alucra- Giresun Ermenek- Konya Akşahap *Akseki- Antalya Çobansa *Fethiye, *Ula- Muğla DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2845
Malha	Altın, süs altını.	Erzincan DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3114
Mazgallamak	Altın, gümüş vb. şeyleri parlatmak.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3145
Memegüzeli	Parmak gibi uzun, içi boş, ağzı kapaklı, gümüşten yapılmış, zincirle boyna takılan bir çeşit süs eşyası.	İsmetpaşa- Malatya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3159

Çizelge 25. (devamı) Kuyumculuk

Kelime	Anlamı	
Menteşe	İnce, altın ve gümüş bilezik.	Malatya Adana Mut köyleri –İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3166
Mırmır	Altın gerdanlık.	Antalya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3189
Murtlak	Altın, gümüş zincir.	Elbistan- Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3223
Muska	Süs eşyası olarak kullanılan altın tepelik.	Beypazarı- Ankara DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3223
Ortağ	Gelin hamamında gelinin başına konulan, gümüşten yapılmış beş parmaklı süs eşyası.	Divriği- Sivas DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3291
Pohta	Altın kolye ve bileziklerde yanyana dizilen parçalardan her biri.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3469
Pusat	Altın ve gümüş eşya.	Bahçe- Adana DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3492
Sıktırma	Fes üstüne dizilen altın.	Gemerek- Sivas Akçakaya- Kayseri DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3609
Siyec	Fes üstüne takılan altın dizisi.	Şereflikoçhisar- Ankara Ürgüp- Nevşehir Niğde Konya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3652
Sucukluk	Kurdele üstüne tek ya da çift sıra altın dizilmiş uzunca kolye.	Sungurlu- Çorum DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3689
Sutara	Gümüş ya da altından yapılmış bilezik kolunda gümüş sutara var.	Divriği- Sivas DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3703

Çizelge 26. Mahyacılık

Kelime	Anlamı	
Ana	Mahyacılıkta çengelle bağlanan esas ip.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 243

Çizelge 27. Marangozluk

Kelime	Anlamı	
Ablak (V)	Ceviz ağacının mobilya yapmaya yarıyan iç kısmı.	Zonguldak Hamidiye Pazar, Fındıklı çevresi Karadere, Rize Hopa- Artvin DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa:24
Açkı	Tahtaları birbirine eklemek için kullanılan bir marangoz aleti.	Yakaköy *Gelendost- Isparta DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 60
Altını çalmak (II)	Yontmak, kesmek	Mağura Maçka-Trabzon DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 237
Amarak	Dülger, marangoz.	Kızılca Tavas- Denizli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 237
Amarat	Dülger, marangoz, demirci ve çiftçilerin kullandıkları testere, keser, balta, saban demiri, çizek gibi aygıtlar.	Fatsa, Gebeme, Zile *Mesudiye, Karakuş bucağı köyleri *Ünye, Akkuş köyleri,- Ordu ve köyleri Keşap, Şehli- Giresun Harşit bucağı köyleri Torul- Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 237
Armudiye (II)	Tahta kıyısına süs yapmak için kullanılan bir marangoz aygıtı.	Eskişehir Tokat Artvin DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 329
Arzel	Tahtadan yapılan karyola veya kerevet.	Bitlis ve köyleri DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 338
Atılmak	Kapı pencere keresteleri eğrilmek.	Nilüfer-Bursa DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 369

Çizelge 27. (devamı) Marangozluk

Kelime	Anlamı	
Avşak	Somun, civata, çivi gibi şeyleri sıkıştıran, gevşeten, düzelten bir çeşit anahtar.	Isparta DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 394
Ayak keseri	Büyük marangoz keseri.	İstanbul Çamlıbel *Artova- Tokat Aşağırmak- Artvin DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 403
Balalıtakım	Dokuz parçadan ibaret mobilya.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 498
Basal	Kütük yarmak için ağaç veya demirden yapılan çivi.	Maçka- Trabzon DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 537
Cızak	Rendeye benzer bir marangoz aygıtı.	Afşin- Maraş Avanos- Nevşehir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 946
Çirpi (III)	Biçilecek kütüğün yüzüne çizgi çekmek işinde kullanılan boyalı iplik.	Bağlıca *Ardanuç –Artvin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1237
Çoştura	Ağaçları yontup, rendelemeye hazır hale getirmekte kullanılan aygıt, arabacı bıçağı.	Düzce –Bolu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1274
Çotullamak	Ağacı, büyük dallara ayırdığı yerden kesmek.	Karakuş bucağı ve köyleri Ünye –Ordu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1275
Dakım	Marangoz aletleri.	Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1331

Çizelge 27. (devamı) Marangozluk

Kelime	Anlamı	
Daldız	Marangozların kullandığı, ağaç oymaya yarayan oluklu demir aygıt.	Eğridir köyleri -Isparta Yayla *Tefenni, Salda *Yeşilova- Burdur Yukarıseyit *Çal- Denizli Alibeyli- İzmir Saraycık- Kütahya İğneciler, *Mudurnu- Bolu Trabzon Rize Teniste *Anamur, Tabanlı *Mersin- İçel Milas, Fadılca, Şeref, Kavaklıdere Yatağan, Kıran- Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1342
Dalta	Marangozların kullandığı düz kalem.	Bursa DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1347
Daralı	Odun kesmek için kullanılan balta.	Çorum DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1366
Delik keskisi	Bir çeşit marangoz kalemi.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1412
Demir (II)	Odun ve çıra parçalamakta kullanılan, ağız kısmı çelik, diğer kısımları demirden yapılan kesici aygıt, tahra.	Güdül –Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1417

Çizelge 27. (devamı) Marangozluk

Kelime	Anlamı	
Ecene	Marangozların delik açmakta kullandıkları bir araç, keski, demir kalem.	Burdur Diği *Sungurlu, B. Hırka, *Alaca-Çorum Taşova, *Merzifon ve köyleri- Amasya Kuzköy, Karakuş *Ünye, Sarıca Gölköy- Ordu Zemher *Refahiye- Erzincan *Afşin -Maraş Alaçayır *Şarkışla, Bektaş *Zara, *Gürün, Hacıılyas, *Koyulhisar, Çepni *Gemerek- Sivas Karahoca, Çayırılı *Haymana, Solakuşağı *Şereflikoçhisar- Ankara Genezin *Avanos,- Nevşehir Girveli Yeniköy, *Bünyan, Avşar *Pınarbaşı ve köyleri- Kayseri DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1659
Eğidemir	Marangozların, semercilerin ve taşçıların oyma ve delme işlerinde kullandıkları demir kalem.	Örkenez *Yalvaç- Isparta Yayla *Tefenni, Kozağaç *Göhlhisar– Burdur İsabey, Hadım*Çal-Denizli*Alayunt- Kütahya Eskişehir ve köyleri Aşağıkayı *Tosya-Kastamonu Salman*Akkuş,Uzunmusa- Ordu*Refahiye ve çevresi- Erzincan Hacıılyas *Koyulhisar, *Divriği, Maksutlu *Şarkışla- Sivas Gargara *Ermenek -Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1677
El demiri	Marangoz ve taşçıların kullandığı ucu keskin demir.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1707
Eşkı	Bir yüzü keskin marangoz aracı.	Düzce –Bolu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1793
Fireze	Kılavuz çivilerin başlarını gizlemek için kullanılan marangoz matkabı.	Susurluk- Balıkesir Tokat Solakuşağı *Şereflikoçhisar- Ankara DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1869

Çizelge 27. (devamı) Marangozluk

Kelime	Anlamı	
Hıntırıs	Bir çeşit marangoz aygıtı.	Kadirli- Adana DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2366
Hur	Daha çok ceviz ağacında olan, mobilya yapmakta kullanılan kütüklerdeki yumrular.	Darıyeri, Çele *Düzce- Bolu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2444
İçki (İçki)	Ağaç kesmeye yarayan iki saplı, testereli bıçak.	Akyazı ve çevresi –Sakarya Samandıra –İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2456
İğdemir	Marangozlukta ağaç delmek için kullanılan çelik araç.	Çığır *Dinar- Afyon Eğridir ve köyleri- Isparta Yukarıseyit *Çal, Abaş, Honaz- Denizli Eşme ve köyleri- Manisa Kurşunlu- Çankırı İskilip- Çorum Bayadı- Ordu Çamova *Divriği- Sivas Ulbaşı *Bünyan- Kayseri Bahçeli *Bor,- Niğde Dont *Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2510
Kazacık	Marangoz araçları yapılan sert kereste.	Bursa DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2710
Keniş	Tahtalara delik ve oyuk açmaya yarayan marangoz aracı.	Afyon– Isparta Söğüt *Honaz- Denizli Niğde Mastat *Karaman- Konya Çomaklıdede *Korkuteli- Antalya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2744
Kordon	Marangoz avadanlığına vurulan süs.	Kalafak- Kastamonu DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2926
Mangal	Marangozların kullandığı, delik kalemi de denilen bir araç.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3122
Oturbaltası	Marangozların ağaç yontmakta kullandıkları yassı balta.	Çiftlik, Yavuz *Şavşat, Bağlıca Ardanuç- Artvin DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3299

Çizelge 27. (devamı) Marangozluk

Kelime	Anlamı	
Paklamak	Marangozlukta köşelerin keskinliklerini gidermek.	Afşin- Maraş DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3383
Palamut	Marangozların kullandığı büyük el bıçkısı.	Malatya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3385
Paslankoz	Tahta düzeltmekte kullanılan, küçük, rendeye benzer demir araç.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3406
Pilanya	Tahtaları düzeltmekte kullanılan büyük rende.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3454
Saplama	Marangoz keskisi	Mudanya -Bursa Konya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3543

Çizelge 28. Mutafıcılık

Kelime	Anlamı	
Arayış (II)	Mutafıcılıkta ipleri düzenliyen küçük tahta parçası.	Amasya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 301

Çizelge 29. Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Ada düdüğü	Ağaçtan yapılmış uzun kaval.	Çepni *Gemerek- Sivas Solakuşağı *Şereflikoçhisar Ankara çevresi Kırşehir DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 61
Ağız	Ezgi, musiki makamı.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 94
Argan	Akordeon.	Taşburun, Karakoyun *İğdır ve çevresi-Kars DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 311

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Argıl	Aynı boyda iki kamış düdüğün birleştirilmesiyle yapılan, çingenelerin tulumla ve çobanların ağızla çaldıkları bir çalgı.	Antakya çevresi- Hatay DS, 2019 Cilt:1 Sayfa: 311
Argun	Kamıştan yapılmış çok sesli bir çalgı.	İskenderun- Hatay çevresi DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 311
Arş	Çalgılarda kiriş, tel.	Isparta DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 332
Bağlama düzeni	Bağlama denilen sazın akortlarından biri	Hozat- Tunceli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 482
Balaman	"Mey"de denilen nefesli bir saz, zurna.	Kars Erzurum DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 498
Bengi	Zeybek oyununda çalınan bir çeşit çalgı.	Balıkesir ve çevresi DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 628
Berdi	Sapı hasır, zembil, ip yapmakta, semer yastık doldurmakta ve dam örtmekte kullanılan bir çeşit saz.	Çardak, İncesu *Dinar- Afyon İkipınar *Mihalıççık, *Sivrihisar ve köyleri -Eskişehir Ören *Akçadağ- Malatya Kilis- Gaziantep Göksun ve köyleri- Maraş Reyhanlı ve Amik Ovası Türkmenleri -Hatay ve köyleri Celikanlıyurt, *Gürün, Gemerek Şarkışla-Sivas Çandır *Boğazlayan- Yozgat Şereflikoçhisar- Ankara Kırşehir Süksün *İncesu, Yahyalı *Develi, Ürgüp, -Kayseri Nevşehir Bor,- Niğde Ereğli,- Konya Musulumantaş *Kozan, Karaisalı, Haliliye,- Adana İçel Belkıs *Serik- Antalya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 631-632

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Beştelli	Bir bağlama çeşidi.	Tunceli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 645
Billi (II)	Ekin saplarından yapılan çalgı.	Ersis *Yusufeli- Artvin DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 694
Cora	Sazın az telli ve küçük tiplisi.	Keskin– Eskişehir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1000
Cura	Küçük zurna.	İzmir Karaözü *Gemerek- Sivas Çanlı *Ayaş- Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1018
Cünet	Sazlık.	Kelkit –Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1027
Cüra (I)	Üç telli saz.	Gürün –Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1028
Çonur (II)	Dut ağacından yapılmış tek parçalı üç telli saz.	Zara –Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1269
Çögür [Çöör] (II)	Bir çeşit saz, tambur.	Kütahya ilçe ve köyleri Çorum *Merzifon ve köyleri Amasya *Ünye –Ordu Urfa *Yıldızeli –Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa:
Çükür	Eski bir çeşit nefesli saz.	İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1307
Dabruka	Darbuka.	Malatya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1316
Davıl	Davul.	Bekilli *Çal- Denizli Gaziantep DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1379
Davlanbaz	Dümbelek denilen çalgı.	Hacıbeyli *Nazilli- Aydın DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1380
Debildek	Topraktan yapılmış iki çanağın üstüne deri gerilerek yapılan ve iki değnekle çalınan çalgı.	Tire, *Ödemiş- İzmir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1394

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Deblek	Dümbelek, darbuka.	Kütahya B. Almus- Tokat Maraş Hisarcık *Yayladağı, *Antakya Hatay Kırşehir Bahçeli *Bor- Niğde Adana Mersin- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1395
Delbek	Tef.	Kasımlar *Eğridir- Isparta Çavdır, Çamköy *Göhlisar, Karamanlı, Başpınar, *Tefenni,- Burdur Sultaniye- Konya Anamur- İçel Kaş, Karaveliler, *Elmalı ve köyleri-Antalya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1408
Desdi	Düdük, kaval.	Zonguldak çevresi Kastamonu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1436
Desdümbek	Darbuka, dümbelek.	Sarayköy köyleri, Karahisar Tavas, *Çivril- Denizli DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1436
Dımbırdamak	Saz, cura, tambur gibi müzik aletleri çalındığı zaman hafif ses çıkarmak.	Kozluca, Çebiş -Burdur Sarayköy köyleri -Denizli Yeniköy, *Susurluk -Balıkesir Kütahya Tokat -Eskişehir Bor, -Niğde Edirne DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1459

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Dımbırdatmak	Saz, cura, tambur gibi müzik aletlerini çalmak.	Bozdoğan- Aydın Edremit ve çevresi- Balıkesir Kütahya Zile- Tokat Ordu köyleri Ağın, *Keban- Elazığ Bahçeli *Bor- Niğde Konya Mut köyleri- İçel Saray- Tokat DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1459
Dımbilik	Tef.	Divriği- Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1459
Dıngıra	Tambur, bağlama gibi mızrapla çalınan bütün sazlar.	Hamurcu *İncesu- Kayseri Bahçeli *Bor- Niğde Adana köyleri DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1465
Dıvdıv	Kemence.	Uzunmusa- Ordu DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1474
Dıvrık dıvrık	Kıvrak, oynak (kemence ezgisi için).	Nefsiishaklı, Eynesil *Görece Giresun DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1475
Dızdır	Keman.	Kemah- Erzincan DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1476
Domdom	Davul.	Dinar- Afyon Körküler *Yalvaç- Isparta Çeltek *Yeşilova- Burdur DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1552

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Döplek	Davul, davulun küçüğü.	Köfünye, Larnaka, -Kıbrıs Sivas DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1395
Eğit	Kemençe.	Ermenek- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1680
Eşek	Telli sazlarda üzerine telin bindiği köprü.	Haçavera *Maçka- Trabzon Antakya -Hatay DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1789
Eyitlemek	Şarkı söylemek.	Dere *Gerede- Bolu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1823
Galak	Zurnanın kalın başı.	Koşmat- Eskişehir Dodurga *Artova- Tokat DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1897
Gayde	Zurnalı ve tulumlu bir çeşit çalgı.	Yenişehir- Bursa DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1944
Gelişmek	Kendi sazından başka saz çalamamak, eli yatmamak.	Kırşehir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1984
Germe	Bir çeşit tef.	Tavaklı *Ezine- Çanakkale DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2004
Gezelemek	Bir müzik aletini akort etmek.	Çankırı Kırşehir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2021
Gırnata	Nefesle çalınan bir müzik aleti, klarnet.	Fili *Biga- Çanakkale Lüleburgaz- Kırıkkale DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2061

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Gıygı	Bir çeşit keman.	Bilecik Satılmış- Eskişehir Bizmişen- Elâzığ Deliorman göçmenleri- Edirne Lüleburgaz- Kırklareli DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2066
Gingini	Saz, keman.	Kırşehir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2079
Goval	Kaval.	Kadıköy- İstanbul DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2109
Guvalak	Hasır örülen, süpürge yapılan yuvarlak gövdeli ince saz.	Pınarlıbelen *Bodrum- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2203
Guyguz	Keman.	Mustafa Kemal Paşa- Bursa DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2203
Güden	Bandoyu yöneten adam.	Balıkesir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2212
Güdüm	Bir çeşit çalgı, tef.	Çorum Merzifon- Amasya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2215
Gülgülü	Müzikte bir makam.	Kerkük DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2219
Heğit	Yayla çalınan üç telli kemençe.	Ankara ve çevresi Niğde ve çevresi DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2329
Helhele çağırma	Düğünlerde şarkı söylemek.	Diyarbakır DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2333
Horyat	Tek başına söylenen bir çeşit ezgi.	Kerkük DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2415
Hoyhoy	Toplu olarak şarkı söyleme, eğlence.	Manisa ve çevresi DS, 2019 Cilt: 7 Sayfa: 2422

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Ihlığ	Bir çeşit saz.	İsmetpaşa- Malatya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2461
Ir (I)	Türkü, şarkı.	Keskin –Ankara Konya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2481
İki telli	Bağlama, cura vb. halk çalgıları.	Bursa ve köyleri DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2517
Kabak	Yaylı çalgı, kemençe.	Zonguldak –Sinop DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2579
Kabran	Sazın dış yaprakları.	Bandırma- Balıkesir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2585
Kangır	Bir çeşit saz (halk çalgısı).	Bursa DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2623
Kayda	Ahenk, beste.	Merzifon- Amasya Erzurum Yozgat Kurugöl- Nevşehir Kocayatak *Serik- Antalya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2699
Kazımak	Saz çalmak.	Bursa DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2713
Kelebek ağacı	Hafif müzik araçları yapımında kullanılan, lifleri düzgün bir ağaç.	Bursa DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2727
Kılkobuz	Keman.	Karaçay- Tokat DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2801
Kırbız	Keman ve benzeri çalgılar.	Salatın *Tire- İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2818
Kırnata	Kılarnet.	İğneciler *Mudurnu- Bolu DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2836
Kıykı	Keman.	Sultanhisar *Nazilli- Aydın DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2858

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Kobran	Tef, bir çeşit çalgı.	Bulancak- Giresun DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2891
Kobuz	Akordeonun küçüğü, bir çeşit çalgı.	Tokat DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2891
Koşamey	Çift borulu bir çeşit ney.	Kars ve köyleri DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2934
Kös	Eskiden kullanılan bir çeşit çalgı.	Konya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2971
Kubuz	Bir çeşit saz.	Isparta Çal- Denizli DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2990
Kulak	Telli müzik araçlarında akort vidası, burğu.	Ankara Kırşehir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa:2995
Kulak çalgısı	Gramofon.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2995
Küp	Saz çalgısının gövde kısmı.	İçel DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3041
Lepirdek	Trampet.	Çivril- Denizli DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3074
Lifir	Zurna.	Çitak *Menemen- İzmir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3079
Löplek	Darbuka.	Osmaneli- Çorum DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3094
Nühür	Zurna.	Manisa DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3258
Nühürcü	Zurnacı.	Maraş DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3258
Okluk	Bir çeşit saz, kamış.	Kadirli, Tepecikören *Kozan Adana DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3277

Çizelge 29. (devamı) Müzik ve Müzik aletleri

Kelime	Anlamı	
Ötdürgeç	Müzik aracı.	Denizli DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3359
Övme	Bir çeşit sazla çalınan ezgi.	Kandilli- İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3365
Santur	Bir çeşit çalgı, kanun.	Sivas Bahçeli *Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3541
Sayta	Yay (telli çalgılar için).	Güneyce *İkizdere Rize DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa:
Sinse	Bir çeşit yay.	Karaözü *Gemerek- Sivas DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3646
Sünney	Zurna.	Türkistan göçmenleri- İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3718
Sürgeç	Keman yayı.	Denizli DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3721
Tecnis	Bir çeşit müzik makamı.	Harput- Elâziğ DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3859
Zinzın	Akordeon.	Kars DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4375

Çizelge 30. Nalbantlık

Kelime	Anlamı	
Geymene	Nalbant dükkânı.	Kastamonu DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2016
Kıracak	Nalbantların hayvan tırnaklarını törpülemek için kullandıkları kalın dişli törpü.	Niğde DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2815
Santıraç	Nalbantların tırnak kesmekte kullandıkları aygıt.	Çorum DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3541
Sıntıraç	Nalbantların kullandıkları tırnak yontma bıçağı.	Peşman *Daday- Kastamonu Apsarı- Çankırı Çorum Amasya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3615

Çizelge 31. Ormancılık

Kelime	Anlamı	
Abanus	Melengiç sakız ağacının kökünden ve gövdesinden çıkan koyu kahverengi kereste.	Deretekir –Silifke İç. Antakya-Hat DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 9
Adana	Ormancılıkta bir kereste çeşidi.	Silifke-İçel DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 64

Çizelge 32. Oyacılık Nakışçılık ve Basmacılık

Kelime	Anlamı	
Akpullu	Kenarı işlemeli çevre, baş örtüsü	Ekse *Çal –Denizli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 160
Ala (III)	Sergi eşyası olarak kullanılan bir çeşit pamuklu dokuma	Bahçeli, *Bor, Hüsniye *Ulukışla Niğde –Nevşehir DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 169
Alaca basma	Çok renkli bir çeşit basma.	Bulgaristan göçmenleri DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 176
Alacacı	El tezgâhında, alaca denilen bir çeşit pamuklu dokuyan.	Gaziantep DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 176
Altunlu ah	Kenarına altın dizilmiş örtü, tülbent.	Divriği- Sivas DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa:233
Alvala	İnce ipekten dokunmuş kırmızı tülbent, gelin baş örtüsü.	Çorum Yusufeli- Artvin Danamandıra *Silivri- İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 234
Arpacık	Erkek entarisine (gecelik) yapılan bir çeşit nakış.	Dodurga *Bozüyük- Bilecik DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 330
Aşab	İpekli baş örtüsü, eşarp.	Kapıköy Maçka- Trabzon Cilt: 1 Sayfa:349
At göğüslüğü	Bir çeşit çorap nakışı.	Sulusaray *Artova– Tokat DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 368
Atlas dikişi	Yorgancılıkta baklava biçimi dikiş.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 371

Çizelge 32 (devamı) Oyacılık Nakışçılık ve Basmacılık

Kelime	Anlamı	
Aynalı nakış	Bir çeşit çorap nakışı.	Sulusaray *Artova- Tokat DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 427
Basmo	Basma, desenli kumaş.	Engiz *Bafra- Samsun DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 545
Bepbez	Kadınların başına bağladığı yazma.	Düğrek – Muğla DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 630
Cenet (II)	Kadın pantolonlarının paçalarına renkli pullarla işlenen nakış.	Antalya DS, 2019 Cilt 2 Sayfa: 881
Ceynamaz	Üzerinde namaz kılınan işlemeli bez	Iğdır –Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 888
Cıynak	Çuval, heybe üzerine yapılan süs, motif.	Çivril –Düzce DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa 945
Ciççon	Oyma, kabartma iş.	Kınık Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 960
Civangaşı	Örgü ve dokumada bir nakış örneği.	Uluşiran *Şiran- Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 987
Civcive	Bez dokuma aracının tahta makarası.	Alpı- Kastamonu Konya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 988
Cıynak	Kıl veya yün dokumalarda bir çeşit örnek.	Hurma *Silifke- İçel DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 991
Çıtılgı (II)	Kadın ve erkek entarilerinin kenarlarına yapılan işleme.	Ilıcaksu *Domaniç –Kütahya Dodurga *Bozüyük –Bilecik Niğde DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1193
Çıtırgı (II)	Elbiselerin yaka ve kollarına çizgi şeklinde süs olarak yapılan nakış.	Bayat *Emirdağ –Afyonkarahisar DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1194
Çiğirdik (VII)	Başa giyilen takkenin kenarına yapılan işleme.	Başköy –Ankara DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1209
Çilā	Koyun yününden dokunan şalların ucundaki saçaklar.	Bağlıca *Ardanuç –Artvin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1213

Çizelge 32 (devamı) Oyacılık Nakışçılık ve Basmacılık

Kelime	Anlamı	
Çirtikli terlik	Yanları işlemeli pandufla.	Mardin DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1238
Dallı	Kadife üzerine sırma işlemeli kadın elbisesi, gelinlik.	Bigadiç –Balıkesir DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1346
Darayı	İpekten yapılmış, süslü, nakışlı kadın çarşafı, kadınların hamamda sardıkları peştemal.	İğdır- Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1367
Demirkoparan	Mavi çuhadan yapılan işlemeli ceket, yelek.	Antakya -Hatay Akçakaya, Elbaşı *Bünyan - Kayseri Oymakh –Adana DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1418
Ebane	Yollu baş örtüsü.	Solaklar- Kocaeli DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1650
Eğdirme	Kadınların başlarına örttükleri örtünün kenarına konulan oya.	Terkeşan- Yozgat DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1675
Elöğrenci	Nakış, oya vb. el işi yapan kimselerin ilk işledikleri şey.	Bozan- Eskişehir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1726
Eseli (I)	Al bez üzerine kılapdanla işlenmiş, kenarları saçaklı bir çeşit başörtüsü.	Bodrum- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1778
Evçitili	Yerli dokuma üzerine kalıpla basılmış çiçekler.	Harput –Elazığ DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1802
Gazayağı (II)	Yün çorap nakışı.	Uluşiran *Şiran –Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1953
Gırma (VII)	Kumaşa büzülerek yapılan süs, pili.	Gürün –Sivas DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2060
Irka	Basmadan yapılan kadın ceketi.	Belevi *Çal –Düzce DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2488
İşle	Nakış.	Çivril- Denizli DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2565
İştampa	Badanacılarca kullanılan, duvarda nakış yapmaya yarayan, mukavva üzerine çizilerek oyulmuş çiçek vb. şekiller.	Isparta DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2567

Çizelge 33. Saraçlık

Kelime	Anlamı	
Baba kerpeteni	Saraçların kullandığı saraçlık aletlerinden biri.	Ankara DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 450
Cilde	Saraçların kullandıkları tahta mengene.	İstanbul –Çankırı –Çorum Niksar –Tokat –Rize Divriği –Sivas Beypazarı –Ankara –Konya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 965
Çırakman (III)	Saraçların veya tabakların üzerinde deri temizledikleri üç ayaklı bir aygıt	Bulgaristan göçmenleri –Edirne Lüleburgaz –Kırklareli DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1185

Çizelge 34. Semercilik

Kelime	Anlamı	
Beldemiri	Semerlere saman kakmak için kullanılan bir semerci aleti.	Kastamonu DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 608
Bendehil	Semercilikte kullanılan bir demir aygıt.	Şıhlar- Ankara DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 626
Gocacık (I)	Semerin arka tarafında, yün ipinin bağlanmasına yarayan yarım daire şeklindeki demir.	Örkenez *Yalvaç -Isparta Kozanç *Şebinkarahisar -Giresun Fiğnege *Artova -Tokat Ermenek –Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2089
Golan	Hayvanın semerini ya da eyerini bağlamak için göğsünden aşırılarak sıkılan yassı kemer.	Kızılköy *Dinar -Afyon Güney *Yeşilova -Burdur Kızılköy *Akkuş -Ordu Çanlı *Ayaş -Ankara Elmalı -Antalya Ermenek –Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2097
Kepene	Semercilerin çuvaldızın ele batmaması için kullandıkları demir ya da tunçtan bir araç.	Kargı *Tosya- Kastamonu Amasya DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2746
Kurbacık	Semer dikerken çuvaldızı itmeye yarayan, ele takılan araç, semerci yüksüğü.	Çanakkale DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3006

Çizelge 34 .(devamı) Semercilik

Kelime	Anlamı	
Kürtüncü	Semerci.	Gemerek- Sivas Develi- Kayseri DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3048
Kürtüncülük	Semer ve palan yapma işi.	Turan- Kayseri DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa:

Çizelge 35. Sepicilik

Kelime	Anlamı	
Sıkma makinesi	Sepicilikte derilerin suyunu sıkmakta kullanılan aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3609
Silindir makinesi	Sepicilikte köseleyi sıkıştırıp parlatmakta kullanılan aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3637
Siyle	Palamutlanan derinin yatırıldığı çukur (sepicilikte).	Antalya DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3654
Soma	Sepicilikte, derilere köpek dışkısıyla yapılan işlem.	Trabzon DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3664

Çizelge 36. Süsleme ve Süs Eşyası

Kelime	Anlamı	
Abajor	Süs yapmakta kullanılan renkli ve parlak kâğıt.	Akçaşar *Eğridir- Isparta Trabzon DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 6
Abesi (II)	1.Gümüş 2. Kadın süs eşyası	Zile-Tokat Bergama- İzmir DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 17
Akça (III)	Kadınların süs eşyasında kullandıkları madeni, parlak ve ortası delik yassı pul.	Eğrigöz, Emet- Kütahya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 145
Alunluk	Boyna takılan süs eşyası.	Çerkez- Çankırı DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 234

Çizelge 36. (devamı) Süsleme ve Süs Eşyası

Kelime	Anlamı	
Alvan kağıt	Renkli elışı kağıdı	Ersis Yusufeli-Artvin DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 234
Armapusat	Gümüş saat zinciri, sırmalı mermi silahlığı gibi çeşitli süs eşyası.	Galyan, Mesahar Maçka- Trabzon DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 328
Bayramlık	Süs.	Çubukçular *Acıpayam –Denizli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa:
Bedal	Gelinlerin yüzlerine yapıştırılan yaldızlı pullar.	Rize ve köyleri DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 594
Bedal dökmek	Gelinlerin yüzüne süs yapmak.	Rize DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 594
Belli (III)	Elişi kağıdı.	Beyce *Simav –Kütahya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 623
Benek (II)	Her hangi bir kumaştan alınıp süs olarak işlenen ufak parça.	Alaettin *Acıpayam- Düzce DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 627
Bindallı	Gelinlerin giydikleri sırma işlemeli kaftan.	Çankırı- Ankara DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 696
Birçeyhlih	Kadınların saçlarına taktıkları gümüşten bir süs eşyası	İrişli, Bayburt *Sarıkamış-Kars DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 698
Cıcıklamak (II)	Süslemek.	Malatya Karanidere Şereflikoçhisar –Ankara Ürgüp –Kayseri DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 895
Cıngıl	İnci, boncuk, gümüş ve altından yapılmış süs eşyası.	Yalvaç, *Eğridir- Isparta Burdur Emircik, Kösten, Honaz, *Çivril- Denizli Trabzon Gümüşhane Kangal, *Koyulhisar- Sivas Mucur- Kırşehir Karahisar *İncesu- Kayseri Anamur- İçel Fethiye- Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 921

Çizelge 36. (devamı) Süsleme ve Süs Eşyası

Kelime	Anlamı	
Cinakça	Süs boncuğu	Bayburt –Kars DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 974
Cinaynası (I)	Süs olarak kullanılan parlak top.	Samsun DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 974
Cipcik (II)	Bez dokuma aracı	Konya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 983
Cisçon	Kabartma veya boya ile yapılan süs.	Fethiye –Muğla DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 986
Çingilli (VIII)	Demirden, bakırdan, gümüşten yapılmış süs eşyası.	Merzifon ve köyleri Amasya DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1182
Hakık	Ağızlık ve süs eşyası yapmakta kullanılan, sarıdan siyaha kadar renkte olan kıymetli bir taş.	Bağlılı *Şarkikaraağaç, *Atabey- Isparta Bekilli *Çal- Denizli Ağlı *Küre- Kastamonu Sarı *Merzifon- Amasya Hozat- Tunceli Erkilet- Kayseri Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2253
Hakıkçılık	Köy kadınlarının taktıkları süs eşyasını yapma sanatı.	Turan- Kayseri DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2253

Çizelge 37. Şarapçılık

Kelime	Anlamı	
Havdan	Şirahanelerde üzüm ezilen yer ya da şiranın toplandığı çukur.	Mastat *Karaman- Konya DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2310
Hodu	Üzüm ezmeye yarayan tahta tekne.	Keçiborlu- Isparta DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2392

Çizelge 38. Taşçılık

Kelime	Anlamı	
Muç	Taş yontmakta kullanılan taşçı kalemi.	Ağlı *Küre- Kastamonu İstanbul Gaziantep Turan- Kayseri DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3216
Murç	Taşları tıraş etmekte kullanılan sivri uçlu demir, taşçı kalemi.	Burdur Gelibolu- Çanakkale Kurşunlu- Çankırı Çorum Lâdik- Samsun Merzifon- Amasya Maçka-Trabzon Rize Selim *Sarıkamış- Kars Koyulhisar- Sivas Reşadiye- Kayseri DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 3221

Çizelge 39. Tespihçilik

Kelime	Anlamı	
Dede	Tespihlerin baş tarafına geçirilen uzunca parça, imame.	Tefenni- Burdur DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1397
Delikli peşme	Tespihcilerin kullandığı delik açmaya yarayan bir aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1412
Peşme	Tespih yapmakta kullanılan bir araç.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3437

Çizelge 40. Tezgahçılık

Kelime	Anlamı	
Abre	Tezgâhtan yeni çıkan kumaş islâh etmek üzere yapılan bir ameliye.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa:30
Andi (I)	Tezgah.	Rize DS, 2019 Cilt: 1 sayfa 261

Çizelge 41. Diğer

Kelime	Anlamı	
Abesi	Bir işin ustası.	Hırka *Tavas, *Acıpayam- Denizli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 17
Acat	Alet, aygıt. Ev eşyası.	Kıratlı *Dikili -İzmir Çepnidere *Turgutlu -Manisa Afşin -Maraş DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 41
Alafakı	Uzman, bir işin ehli, usta.	İğneciler *Mudurnu- Bolu Tahtacı aşireti- Isparta Ürkütlü *Bucak- Burdur Yukarıseyit *Çal, Ovacık *Tavas, Yukarıkaraçay *Acıpayam- Denizli Konya Silifke- İçel Kuz, Yuva *Elmalı, Kasaba *Kaş- Antalya DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 184
Aygıt	Alet, malzeme, çeşitli küçük sanat dallarında kullanılır araç, avadanlık.	Bayat *Emirdağ, Balçıkhisar- Afyon Karahisar Eşme köyleri -Uşak Bunak *Tefenni -Burdur Acıpayam ve köyleri, *Çal ve köyleri, *Buldan, *Sarayköy ve köyleri -Denizli köyleri Sürez *Bozdoğan -Aydın köyleri İzmir ilçe ve köyleri Karacahisar *Demirci, *Alaşehir -Manisa Salur *Bandırma -Balıkesir ve çevresi Özbek- Çanakkale Çardı, Harmancık *Orhaneli -Bursa Yenice *Emet, *Tavşanlı, *Gediz -Kütahya Aksutekke *Bozüyük -Bilecik İstanbul Samsun Erzincan Çanlı *Ayaş, -Ankara Ortaca *Akşehir, Reis -Konya Niğde Çapar -İçel Elmalı köyleri, Bağyaka *Finike- Antalya Milas köyleri, *Yatağan, İncirköy Fethiye, - Muğla ve köyleri Deveçatağı- Kırklareli DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 414
Bılız	1.Çıracak, yardımcı.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 665
Boğazoluğu	Tornacılıkta ağaçların boğazlarını çıkartmaya yarayan, bir tarafı balık sırtı şeklinde aygıt.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 1 Sayfa: 728
Colpa	Biçimsiz, iyi bir sanatkâr elinden çıkmamış şey.	Antakya- Hatay Adana DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 996

Çizelge 41. (devamı) Diğer

Kelime	Anlamı	
Dikicibaşı	Dikici esnafın kâhyası.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 2 Sayfa: 1487
Ebcim	Eli işe yatkın, becerikli.	Karkıncık *Artova- Tokat Kırşehir Dont, *Fethiye köyleri- Muğla DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1649
Egemi	Herhangi bir iş ya da zanaatta acemilik devresini geçirmiş (kimse).	Çukurköy *Menemen- İzmir DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1672
Gara torbalı	İşçi, usta	Erzurum DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 1921
Halfe	Kalfa.	Harput- Elâzığ DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2259
Hapan	Karakucak güreşte kullanılan bir çeşit oyun.	Erkinis *Yusufeli -Artvin DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2277
Harıldak	Tahtadan yapılan bir çeşit oyuncak.	Çıtak *Çivril -Denizli DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2289
Hodak	Değnekle oynanan bir çeşit oyun.	Çorum Çepni, Karaözü *Gemerek -Sivas DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2391
Horhor	Kaynakçıların kullandığı küçük ispirto ocağı.	Çankırı DS, 2019 Cilt: 3 Sayfa: 2411
İğaç	Eskiden kullanılan bir çeşit uzunluk ölçüsü, fersah.	Haşhaşı- Erzincan DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2457
İrim	Uсталık, beceriklilik, el uzluğu.	Bölceağaç *Manyas- Balıkesir DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2487
İşlik	1. İş yeri, atelye.	Dinar ve köyleri- Afyon Yeşilova ve köyleri- Burdur Yukarıseyit *Çal- Denizli Yeniköy- Balıkesir Fili *Biga- Çanakkale Hamzabey *Simav- Kütahya İsmetpaşa- Eskişehir Akyazı ve çevresi- Sakarya Çenciğe, Ergan- Erzincan Koyulhisar -Sivas Yenikışla *Boğazlıyan, Akdağmadeni- Yozgat Pınarbaşı ve çevresi,- Kayseri Fethiye ve köyleri- Muğla Edirne Çavuşköy *Babaeski, *Lüleburgaz- Kırklareli Şumnu, Bulgaristan DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2565

Çizelge 41. (devamı) Diğer

Kelime	Anlamı	
Koltuk ardası	Tornacıların kullandıkları bir çeşit araç.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 4 Sayfa: 2913
Olçum	Eli işe yatkın, becerikli, usta.	Senirkent- Isparta Allahdeyen *Salihli- Manisa Kumarlar, Gölcük *Bayramiç- Çanakkale Kırşehir Çığışar *Kadirli- Adana DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3279
Pastal	Hokkabazların kullandıkları ses çıkartan bir araç, şakşak.	İstanbul DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3407
Pırtıcı	Manifaturacı.	Bayat *Emirdağ- Afyon Ayvalı *Sivrihisar- Eskişehir DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3447
Puh	Berberlerin tıraştan sonra ense pudraladıkları, yumuşak tüylü fırça.	Edirne DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3485
Sapakar	Kerpeten.	Lori- Gümüşhane DS, 2019 Cilt: 5 Sayfa: 3541
Usta çıkmak	Bir zanaatı, usta yanında gereği gibi öğrenerek, ustasınca, o zanaatta artık ustalık yapabileceği -topluluk içinde yapılan bir törende- belirtilmek.	Bor- Niğde DS, 2019 Cilt: 6 Sayfa: 4045

III.SONUÇ

Derleme Sözlüğü'nde Sanat ve Zanaat ile ilgili Kavramların Söz Varlığı" isimli çalışmamız için Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü taranmıştır. Tarama sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Derleme Sözlüğü'nde sanatla alakalı 206, zanaat ile alakalı 637 adet kelime tespit edilmiştir.

Söz Varlığı çalışmamızda tespit edilen 861 adet kelime 39 alt başlıkta incelenmiştir. Derleme Sözlüğü'nde sanat ve zanaat ile ilgili tespit edilen terimlerin başında müzik aletleri ve müzikle ilgili söz varlığı gelmektedir. Derleme Sözlüğü'nde müzik ve müzik aletleri ile ilgili 93 madde başı yer almaktadır. Ardından halıcılık ve kilimcilikle ilgili söz varlığının çeşitliliği dikkati çekmektedir. Derleme Sözlüğü'nde halıcılık ve kilimcilikle ilgili 96 madde başı bulunmaktadır. Edebiyatla ilgili söz varlığı da azımsanamayacak ölçüdedir. Derleme Sözlüğü'nde edebiyat terimi ile ilişkili olduğu düşünülebilecek 57 madde başı yer almaktadır. Sözlükte dericilikle ilgili 67, ayakkabıcılıkla ilgili 64, halk oyunları ile ilgili 45, dokumacılıkla ilgili 131 madde başına rastlanmıştır. Marangozluk ile ilgili 45 adet kelime tespit edilmiştir. Kuyumculukta 37, ve balıkçılıkta 34 adet kelime tespit edilebilmiştir. Oyacılıkla ilgili 38 kelime tespit edilebilmiştir. Sanat ve zanaat ile ilgili terimlerde daha az kelime tespit edilmiştir. Demircilikle ilgili 22 kelimeye rastlıyoruz. Boyacılıkla ilgili 11 adet kelime tespit edebildik. Kasaplıkla ilgili 10, çinicilikle ilgili 6, arıcılıkla ilgili 7, semercilikle ilgili 8'er adet kelime tespit edildi. fotoğrafçılık ve resim başlığında 5 adet, Nalbantlık, sepicilik başlığında 4'er adet kelime tespit edilmiştir. Tespihçilik ve keçecilik madde başlıklarında 3'er adet kelime tespit edilmiştir. Şarapçılık ve taşçılık madde başlıklarında 2'şer adet kelime tespit edilmiştir. Saraçlık ve Kalafatçılık başlığında 3 adet, el işi, renk başlıklarında ise 2'şer adet kelime tespit edilmiştir. Aktarlık, bağ bahçe, dans, kurşunculuk, mahyacılık, mutafılık madde başlıklarında 1'er adet kelime tespit edilmiştir. Çalışmamızın sonuna diğer madde başlığı eklenmiş ve bu başlık altında 15 adet

kelime eklenmiştir. Çalışmamızda elde ettiğimiz veri sayesinde “sanat, zanaat” terimlerinin ölçünlü dilin dışında söz varlığımızda ve kültürümüzde önemli bir yeri olduğunu görebiliyoruz. Söz konusu terimlerle ilgili söz varlığı Türkçenin bu anlamda ne kadar zengin bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Çizelge 42. Derleme Sözlüğü’nde Sanat Ve Zanaat İle İlgili Kavramların Listesi

KATEGORİ	KELİME ADETİ
Aktarlık	1
Arıcılık	7
Ayakkabı	64
Bağ Bahçe	1
Bakırcılık	1
Boyacılık	11
Camcılık	2
Çinicilik	6
Çorapçılık	2
Dans	1
Demircilik	22
Dericilik	67
Dokumacılık	131
Edebiyat	57
El işi	2
Fırıncılık	11
Resim- Fotoğraf	5
Balıkçılık	34
Halıcılık ve Kilimcilik	96
Halk Oyunları	45
Kalafatçılık	3
Kasaplık	10
Keçecilik	3
Kurşunculuk	1
Kuyumculuk	37
Mahyacılık	1
Marangozluk	45
Mutafık	1
Müzik ve Müzik Aletleri	93
Nalbantlık	4
Oyacılık Nakışçılık ve Basmacılık	38
Saraçlık	3
Semer	4
Sepicilik	4
Süsleme ve süs eşyası	22
Şarapçılık	2
Taşçılık	2
Tespیحçilik	3
Diğer	15

IV. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

AKSAN, D. (2009). **Anlambilim Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi**, Ankara: Engin Yayınevi.

AKSAN, D. (2020). **Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim**, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

BOZKURT, N. (1995). **Sanat ve Estetik Kurumları**. İstanbul: Sarmal Yayınevi.

DAVULCU, M. (2020) **Halk Mimarisi Terimleri Sözlüğü**. Ankara: Pegem Akademi

DAVULCU, M. TALAT, M. YÖRÜR S, (2015) **Antalya’da Yaşayan Geleneksel Meslek, Sanat ve Zanaatlar**. Antalya: Antalya Valiliği, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

SAMİ, Ş. (2010). “**Kamus-ı Türkî**”, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları. TDK.

Tarama Sözlüğü, **Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları**. TDK. (2019).

Türkçe Sözlük, **Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları**. TDK. (2009).

Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

MAKALELER

AKDOĞAN, B. (2001). “Sanat, Sanatçı, Sanat Eseri ve Ahlâk”, **İlâhiyat Fakültesi Dergisi**, cilt XLII, sayfa 173-212.

KAYNAK, M. (2021). “Ana Çizgileriyle Sözlük Bilimi Ve Türk Sözlükçülüğü”. **Kafdağı Dergisi**. Cilt: VI, Hatay: Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

SOYDAN S. (2013) Derleme Sözlüğünde Dokumacılık Mesleği ile İlgili Söz Varlığı. International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume, 8/4 Spring 2013, 1287-1303.

ÜNSAL, E. (2018). “ Sanat ve Hayat Bağlamında, Sanat/Zanaat Söylemi”, **AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ**. Cilt: 20, Sayı: 1, Sayfa: 109-124.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

URL-1 “TDK, Güncel Türkçe Sözlük”, Sanat Maddesi, <https://sozluk.gov.tr/>, (Erişim Tarihi: 31 Ocak 2024)

URL-2 “TDK, Güncel Türkçe Sözlük”, Sanatçı Maddesi, <https://sozluk.gov.tr/>, (Erişim Tarihi: 31 Ocak 2024)

URL-3 “TDK, Güncel Türkçe Sözlük”, Zanaat Maddesi, <https://sozluk.gov.tr/>, (Erişim Tarihi: 31 Ocak 2024)

URL-4 “TDK, Güncel Türkçe Sözlük”, Zanaatçı Maddesi, <https://sozluk.gov.tr/>, (Erişim Tarihi: 31 Ocak 2024)

TEZLER

MUTLU, E. (2013). Derleme Sözlüğü’nde Kuş Adları. Yozgat: Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.

YILDIZ, Y. (2020). Türkçe Bitki Adlarının Anlam Bilimi Açısından İncelenmesi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi.

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad: Ceren DEDER

Öğrenim Durumu:

Lisans: 2020, İstanbul Aydın Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı.

Yüksek Lisans: 2023, İstanbul Aydın Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Programı.